

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomických věd**

**Zadluženost obcí a zhodnocení nástrojů určených pro její
řešení**

Iveta Burianová

**Bakalářská práce
2013**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iveta Burianová**
Osobní číslo: **E10287**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Zadluženost obcí a zhodnocení nástrojů určených pro její řešení.**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování:

Bakalářská práce bude zaměřena na zhodnocení příčin zadluženosti místních samospráv a důsledků v kontextu jejího dopadu na rozvoj obcí. V práci bude dále hodnocena účinnost nástrojů, které umožňují snižovat tuto zadluženost.

V práci budou zpracovány mj. tyto oblasti:

- charakteristika hospodaření obcí,
- hodnocení dopadů zadluženosti na rozvoj obcí,
- charakteristika nástrojů bránících vysokému zadlužení,
- analýza účinnosti nástrojů pro snižování zadluženosti,
- analýza rozvoje vybraného vzorku obcí z pohledu využívání cizích zdrojů.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

BINEK, Jan a kol. Venkovský prostor a jeho oživení. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 80-251-19-5.

HAVLAN, Petr. Majetek obcí a krajů: V platné právní úpravě. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-708-9.

MACHÁČEK, Jaroslav, TOTH, Petr, WOKOUN, René. Regionální a municipální ekonomie. Praha: Oeconomica, 2011. 199 s. ISBN 978-80-245-1836-7.

PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-807-3576-141.

PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: teorie a praxe v ČR. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, SEDLÁČKOVÁ, Olga. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Martin Sobotka, Ph.D.
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: 28. června 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2013

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejšková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 16. října 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2013

Iveta Burianová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce panu ing. Martinu Sobotkovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování této bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce s názvem „Zadluženost obcí a zhodnocení nástrojů určených pro její řešení“ je zaměřena na současný problém zadlužování obcí. V úvodní části se seznámíme s charakteristikou obce, příjmy a výdaji obecního rozpočtu a možnou regulací obecního dluhu. V závěru je pozornost zaměřena na analýzu vybraných obcí. Tato analýza je provedena pomocí ukazatele celkového dluhu na jednoho obyvatele a v současné době používaného monitoringu dluhu obcí SIMU.

KLÍČOVÁ SLOVA

Obec, rozpočet, příjmy, výdaje, hospodaření obce, zadluženost, regulace dluhu

TITLE

Municipal Debt and Assessment of Tools Designed for their Solution

ANNOTATION

The bachelor dissertation called “Municipal Debt and Assessment of Tools Designed for their Solution” focuses on the current problem of municipal debt. The introductory section introduces the characteristic of municipalities, revenue and expenses of municipal budget and the eventual regulation of municipal debt. The final section deals mainly with the analysis of chosen municipalities. The analysis was made by means of indicator gross debt per capita and monitoring of municipal debts SIMU.

KEYWORDS

Municipality, budget, revenue, expenses, financial management of municipalities, indebtedness, regulation of debt

OBSAH

ÚVOD	- 11 -
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	- 12 -
2 OBCE SOUČÁSTÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	- 13 -
2.1 OBCE	- 13 -
2.1.1 Působnost obce.....	- 13 -
2.1.2 Orgány obce	- 14 -
2.2 DOZOR NAD ČINNOSTÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ.....	- 15 -
2.3 ODPOVĚDNOST ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	- 16 -
2.4 ROZPOČET ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ A JEHO ÚLOHA V SOUSTAVĚ ROZPOČTŮ.....	- 17 -
3 PŘÍJMY A VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	- 20 -
3.1 PŘÍJMY ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ.....	- 20 -
3.2 VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	- 22 -
3.3 VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ OBCÍ	- 23 -
4 ZADLUŽENOST ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁV V ČR, JEJÍ VÝVOJ, PŘÍČINY A DOPADY NA ROZVOJ OBCÍ	- 25 -
4.1 PŘÍČINY VNIKU ZADLUŽENOSTI A JEJÍHO NÁSLEDNÉHO RŮSTU	- 25 -
4.2 NEGATIVNÍ DOPADY PŘEDLUŽENOSTI OBCÍ.....	- 27 -
5 REGULACE ZADLUŽENOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	- 28 -
5.1 POČÁTKY REGULACE ZADLUŽENOSTI.....	- 28 -
5.2 PŘEDCHÁZENÍ I ŘEŠENÍ ZADLUŽENOSTÍ	- 29 -
5.3 ŘEŠENÍ SOUČASNÉ A BUDOUCÍ.....	- 29 -
6 ANALÝZA VYBRANÉHO VZORKU OBCÍ	- 32 -
6.1 MĚSTO FULNEK	- 32 -
6.1.1 Charakteristika města Fulnek.....	- 32 -
6.1.2 Analýza zadluženosti.....	- 33 -
6.2 MĚSTO SEZEMICE	- 33 -
6.2.1 Charakteristika města Sezemice	- 33 -
6.2.2 Analýza zadluženosti.....	- 34 -
6.3 OBEC NOVÉ DVORY.....	- 34 -
6.3.1 Charakteristika obce.....	- 34 -
6.3.2 Analýza zadluženosti.....	- 35 -
6.4 OBEC PETROVICE.....	- 35 -
6.4.1 Charakteristika obce.....	- 35 -
6.4.2 Analýza zadluženosti.....	- 36 -
6.5 OBEC BOHUSLAVICE.....	- 37 -

6.5.1	Charakteristika obce.....	- 37 -
6.5.2	Analýza zadluženosti.....	- 37 -
6.6	OBEC JÍLOVIŠTĚ.....	- 37 -
6.6.1	Charakteristika obce.....	- 37 -
6.6.2	Analýza zadluženosti.....	- 38 -
6.7	MĚSTO UHERSKÝ BROD.....	- 38 -
6.7.1	Charakteristika města.....	- 38 -
6.7.2	Analýza zadluženosti.....	- 39 -
6.8	MĚSTO VELEŠÍN	- 40 -
6.8.1	Charakteristika města.....	- 40 -
6.8.2	Analýza zadluženosti.....	- 40 -
6.9	SHRNUTÍ	- 41 -
	ZÁVĚR.....	- 45 -
	POUŽITÁ LITERATURA	- 48 -
	SEZNAM PŘÍLOH	- 52 -

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vývoj příjmů a výdajů rozpočtů obcí a DSO v ČR v letech 2001 - 2011.....	- 24 -
Tabulka 2: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2001 až 2011.....	- 26 -
Tabulka 3: Vývoj podílu dluhu hl. m. Prahy, Plzně, Brna a Ostravy na celkovém dluhu obcí v letech 2001 - 2011	- 26 -
Tabulka 4: Vývoj zadluženosti města Fulnek na jednoho obyvatele	- 33 -
Tabulka 6: Vývoj zadluženosti města Sezemice na jednoho obyvatele	- 34 -
Tabulka 7: Vývoj zadluženosti obce Nové Dvory na jednoho obyvatele	- 35 -
Tabulka 8: Vývoj zadluženosti obce Petrovice na jednoho obyvatele	- 36 -
Tabulka 9: Vývoj zadluženosti obce Bohuslavice na jednoho obyvatele	- 37 -
Tabulka 10: Vývoj zadluženosti obce Jíloviště na jednoho obyvatele.....	- 38 -
Tabulka 11: Vývoj zadluženosti města Uherský Brod na jednoho obyvatele.....	- 39 -
Tabulka 12: Vývoj zadluženosti města Velešín na jednoho obyvatele	- 40 -
Tabulka 13: Rozdělení vybraného vzorku obcí podle počtu obyvatel	- 41 -
Tabulka 14: Informativní a monitorující ukazatele vybraného vzorku obcí (měst) 2010 až 2011	- 43 -

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma veřejné správy	- 12 -
Obrázek 2: Rozpočtová soustava České republiky.....	- 17 -
Obrázek 3: Fáze rozpočtového procesu.....	- 19 -
Obrázek 4 Obecné schéma výdajů územních rozpočtů	- 23 -
Obrázek 5: Vývoj zadluženosti vybraného vzorku obcí na jednoho obyvatele v letech 2010 – 2011	- 42 -
Obrázek 6: Podíl na celkové zadluženosti vybraného vzorku obcí rozděleného podle počtu obyvatel v jednotlivých letech 2010 a 2011 (v %)	- 42 -

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
DSO	Dobrovolné svazky obcí
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
PO	Příspěvkové organizace
Sb.	Sbírka zákonů
SIMU	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů
ÚFIS	Účetní a finanční informace státu
ÚP	Úřad práce

ÚVOD

Otázce zadluženosti územně samosprávných celků, především obcí, je dnes věnována mimořádná pozornost a to nejen v návaznosti na řešení zadlužení státu, ale i proto, že se i přes státem přijímaná legislativní opatření nedaří zadluženost obcí radikálně měnit a stále se týká více než poloviny obcí. Zadluženost se podstatně nesnižuje a přijímaná legislativa se v této oblasti jeví jako málo účinná. Největší podíl na tomto stavu mají hlavně velká města, kde výše zadlužení dosahuje vysokých částek. Na rozdíl od malých územních celků je u těchto měst situace vzhledem k vysokým příjmům snáze řešitelná. Obce s nízkým objemem rozpočtů mají řešení poměrně složitější.

Jedním z hlavních důvodů vzniku vysoké zadluženosti obcí byly vysoké investice do budování nové technické infrastruktury, do modernizace školních zařízení, či na modernizaci bytového fondu. Prostředky takto investované zlepšily životní podmínky občanů. Jako zdroj těchto prostředků byly především úvěry a půjčky. Takto získávané finanční prostředky postrádaly většinou důkladnou analýzu nejen vlastních nákladů na pořízení, ale i budoucích nákladů na provoz a údržbu. Jelikož šlo většinou o dlouhodobé úvěry, nebyla potřebná důkladná analýza zpracována na zdroje ke splacení půjček. Příčiny vzniku je možné hledat i v předražených dodávkách i nízké kontrole rozhodování zastupitelstva. Mnohdy vysoké úvěry na druhou stranu přinesly rozvinuté obecní služby, moderní infrastrukturu i vylepšený vzhled měst a obcí.

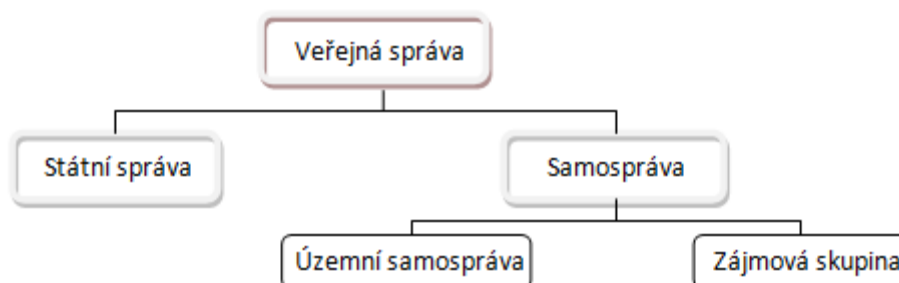
V této bakalářské práci budou analyzovány hlavní příčiny, které podstatně ovlivnily vznik celkově vysoké zadluženosti, nedostatky v řídicí a kontrolní činnosti místních samospráv, i podíl samotného státu na tomto stavu. Svůj podíl má i nedostatečná legislativa a její nedůsledné uplatňování. Cílem této práce je na základě zpracovaných podkladů navrhnout opatření, která mohou přispět k omezení nedostatků v rozpočtech místních samospráv především v oblasti investičních výdajů. Analýzou hospodaření vybraného vzorku obcí budou tyto návrhy zdůvodněny. Analýza tohoto vzorku obcí bude provedena pomocí ukazatele celkového dluhu obce na jednoho obyvatele příslušné obce a dále pak pomocí dvou informativních a monitorujících ukazatelů SIMU.

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Všeobecně lze pojem veřejná správa považovat za základní pojem vědních oborů, jako jsou například správní právo, správní vědy a další, které se veřejnou správou zabývají. V definicích správy, jak starších tak i novodobých, jsou zdůrazňovány tři základní znaky: záměrnost a trvalost uskutečňovaných činností směřujících k určitému cíli a provádění těchto činností určitou organizací. (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 16) Na veřejnou správu a její strukturu lze pohlížet jako na systém složený ze dvou subsystémů, státní správy a samosprávy, tak jak je zobrazeno na obrázku č. 1

Státní správa je přímo vykonávána státem prostřednictvím souhrnu institucí, které jsou plně závislé na centru jak finančně, tak i jmenováním do funkcí. Jedná se o takzvanou, centralizovanou státní správu.

Samospráva je vymezený funkční celek, který je dán právem sám rozhodovat o svých záležitostech. Příkladem územní samosprávy v České republice jsou obce jako základní územní samosprávné celky a kraje jako vyšší územní samosprávné celky. Jejich právo na samosprávu je zakotveno v Ústavě - hlava první: čl. 8, hlava sedmá: čl. 99–105 (Sbírka zákonů, 1992). Jak je zobrazeno na obrázku č. 1, může mít samospráva podobu územní samosprávy a zájmové samosprávy.

Obrázek 1: Schéma veřejné správy

Zdroj: Provazníková, 2009

2 OBCE SOUČÁSTÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

2.1 Obce

Obec lze považovat za tradiční základ územní samosprávy. Známa zásada, kterou uvádí i Koudelka (2003, s. 15) je, že svobodná obec je základem svobodného státu. Za charakteristické znaky obce je považováno: (Samospráva, 2011)

- **vlastní území**, které je tvořeno jedním či více katastrálními územími,
- **vlastní obyvatelstvo** složené z osob s trvalým bydlištěm v obci, či také osobami, kterým bylo uděleno čestné občanství obce,
- **vlastní majetek**¹ a hospodaření podle vlastního rozpočtu,
- **právní subjektivita** – obce jsou veřejnoprávní korporace, právnické osoby vystupující svým jménem v právních vztazích a mají odpovědnost, která vyplývá z těchto vztahů
- **právo tvorby** – jsou oprávněny vydávat předpisy,²
- **právo na samosprávu**,³
- **soustava orgánů** prostřednictvím, kterých je zajišťován chod obce.

Obcemi jsou považovány ty územní samosprávné celky mající status obce ke dni účinnosti zákona č. 128/2000Sb., o obcích a dále pak obce, které byly podle tohoto zákona nově zřízeny.(Sbírka zákonů, 2000). Dalším územním samosprávným celkem s velkým počtem obyvatel (nad 3000) jsou města. Statutární města se dělí na městské části a obvody. V současné době má Česká republika 24 statutárních měst vč. hlavního města Prahy. (Koudelka, 2003, s. 15-17)

2.1.1 Působnost obce

Jako věcná působnost je podle Koudelky (2003, s. 27) chápána oblast společenských vztahů v rámci veřejné správy upravované a spravované příslušným subjektem veřejné správy, které jsou v rámci jeho činnosti. Může být realizována v samostatné působnosti formou samosprávy, tak v přenesené působnosti formou přenesené státní správy.

¹ Na základě zákona č. 172/1991 Sb. o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí byl obcím předán majetek.

² Nařízení obce v přenesené působnosti a obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti.

³ Toto právo jim zaručuje Ústava ČR.

Územní působnost je rozsah území, na kterém konkrétní subjekt veřejné správy upravuje určitý okruh společenských vztahů. (Koudelka, 2003, s. 45)

Osobní působnost, akty obce působí na všechny osoby, jak fyzické tak právnické, které jsou na území obce. Může tak nastat i situace, kdy akt obce může působit i na jinou obec či stát. (Koudelka, 2003, s. 46)

2.1.2 Orgány obce

Mezi základní charakteristické znaky obcí, jak již bylo výše řečeno, patří orgány obce.

Zastupitelstvo obce je nejvyšším rozhodovacím orgánem obce. Rozhoduje ve všech samosprávných záležitostech vyjma těch, o kterých rozhoduje zastupitelstvo kraje z pozice vyššího územního samosprávného celku. Ze zákona jsou jednání zastupitelstva obce přístupná veřejnosti. Je jediným orgánem obce, který je zakotven v Ústavě ČR. Počet členů zastupitelstva se pohybuje v rozmezí 5 až 55 podle počtu obyvatel obce k 1. lednu roku voleb⁴ a jsou voleni na 4 roky. Ze svých členů pak volí starostu a členy rady. (Peková, 2011, s. 351)

Rada obce je výkonným orgánem zastupitelstva. Je zřizována vždy, výjimkou jsou menší obce mající zastupitelstvo s méně než 15 členy. Rada obce je přípravným orgánem zastupitelstva, připravuje zastupitelstvu podklady a schvaluje body k jednání. Je také oprávněna zřizovat komise (např. přestupkovou komisi). Členové rady jsou starosta, místostarosta a radní, kteří jsou voleni z členů zastupitelstva. Jejich počet musí být lichý a má nejméně 5 a nejvíce 11 členů. Počet členů nesmí přesáhnout 1/3 počtu členů zastupitelstva. Jednání rady obce nejsou přístupná veřejnosti. (Peková, 2011, s. 354)

Starosta reprezentuje obec a je považován za statutární orgán obce. Ze své činnosti je zodpovědný zastupitelstvu. Je volen zastupitelstvem obce z členů zastupitelstva. Mezi jeho hlavní činnosti zejména patří např. příprava, svolávání a řízení schůze rady obce, jmenování a odvolávání tajemníka⁵, svolávání zastupitelstva obce. Je také odpovědný za zajištění přezkoumání hospodaření obce (auditu). (Peková, 2011, 355)

Obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu⁶ a zaměstnanci obecního úřadu (úředníci). Obecní úřad je ve většině případů členěn na odbory mající pod sebou příslušná oddělení.

⁴ 5 - 15 členů: do 500 obyvatel, 7 - 15 členů: 501 – 3000 obyvatel, 11 – 25 členů: 3001 – 10000 obyvatel, 15 – 35 členů: 10001 – 50000 obyvatel, 35 -55 členů: 50001 – 150000 obyvatel

⁵ Se souhlasem ředitele krajského úřadu.

⁶ Pokud je tato funkce na příslušném obecním úřadu zřízena.

Výbory jsou poradními orgány zastupitelstva. Jejich rozhodnutí nejsou závazná, mají pouze doporučující charakter. Jsou zřizovány zastupitelstvem, které je povinno zřizovat finanční výbory, které především provádí kontrolu hospodaření s finančními prostředky a majetkem obce a dále pak výbory kontrolní a výbor pro národnostní menšiny⁷. Kontrolní výbor provádí kontrolu dodržování právních předpisů obecním úřadem a jeho ostatními výbory v samostatné působnosti. Dále pak kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a obecní rady. Jeho úkolem je také plnění úkolů daných zastupitelstvem. Výbory zastupitelstva jsou složeny z nečlenů zastupitelstva. Výjimku tvoří předseda výboru, který členem zastupitelstva být musí.⁸(Peková, 2011, s. 357)

Komise jsou iniciativními a poradními orgány obce. V samostatné působnosti obce předkládají návrhy a náměty. Komise jsou zároveň na svěřeném úseku v přenesené působnosti obce výkonnými orgány. V tomto případě se zodpovídají starostovi.(Peková, 2011, s. 357)

2.2 Dozor nad činností územních samosprávných celků

Zpráva Ministerstva vnitra České republiky (2011) uvádí, že v současné době není žádný orgán či úřad, který by byl obecným gestorem kontrol ve veřejné správě. Dříve tuto úlohu plnilo ministerstvo státní kontroly, které rovněž zpracovalo a předložilo obecný předpis upravující kontrolní proces.⁹

V roce 1993 však bylo Ministerstvo státní kontroly v souvislosti se zřízením stávajícího Nejvyššího kontrolního úřadu zrušeno. Nejvyšší kontrolní úřad nepřebíral jeho kompetence ústředního orgánu státní správy pro oblast kontroly. Kompetence NKÚ jsou rámcově upraveny v ústavě ČR a konkrétněji jsou pak upraveny v zákoně č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.(Ministerstvo vnitra ČR, 2011).

Nedostatečná a nedůsledná kontrola může vést i k chybnému výkonu státní správy, ale určitě i k nespokojenosti občanů. Může mít své důsledky i v oblasti hospodaření s případnými následnými dopady na finanční situaci územního celku.

V případě samostatné působnosti jsou předmětem dozoru obecně závazné vyhlášky, usnesení, rozhodnutí a jiná opatření orgánů územních samosprávných celků, která jsou

⁷ Jsou zřizovány, pokud v územním obvodu obce se podle posledního sčítání lidu hlásí k jiné národnosti než české alespoň 10% občanů.

⁸ Nesmí to však být předseda nebo místopředseda zastupitelstva obce.

⁹ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů – tento zákon na základě § 30 zákona 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) bude zrušen ke dni účinnosti tohoto zákona tj. k 1. lednu 2014. Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole se k tomuto datu přestane používat a bude nahrazen právě zákonem 255/2012 Sb.

vydána v samostatné působnosti. Jediným posuzovaným kritériem je jejich zákonnost, tj. soulad se zákonem.

Za specifický druh kontroly z hlediska předmětu je považováno přezkoumávání hospodaření územně samosprávných celků, které je upraveno zákonem č.420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Předmětem přezkoumání (§2) jsou údaje o ročním hospodaření územního celku, tvořící součást závěrečného účtu, a dále pak nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví územního celku, nakládání a hospodaření s majetkem státu, s nímž hospodaří územní celek, zadávání a uskutečňování veřejných zakázek s výjimkou úkonů a postupů přezkoumaných orgánem dohledu, stav pohledávek a závazků a nakládání s nimi, ručení za závazky fyzických a právnických osob, zastavování movitých a nemovitých věcí ve prospěch třetích osob, zřizování věcných břemen k majetku územního celku, účetnictví vedené územním celkem. Přezkoumávání hospodaření je prováděno u obcí příslušným krajským úřadem, v případě hl. města Prahy je to ministerstvo financí a u jednotlivých městských částí hlavního města Prahy přezkum provádí Magistrát hlavního města Prahy. (Sbírka zákonů, 2004).

2.3 Odpovědnost územní samosprávy

V případě odpovědnosti za vzniklou škodu způsobenou územní samosprávou je nutné rozlišovat, zda škoda z výkonu veřejné moci vznikla z výkonu územní samosprávy realizované v samostatné působnosti, či z výkonu přenesené státní správy. V prvním případě za vzniklou škodu nese odpovědnost územní samosprávní celek. V případě druhém, kdy škoda vznikla z výkonu veřejné moci v rámci přenesené státní správy, odpovídá stát. Odpovědnost územních samospráv a státu je upravena speciálním předpisem.¹⁰

V případě rozpočtové odpovědnosti, podle komentáře ministra financí Miroslava Kalouska (Moderní obec, 2013), již v minulém roce předložilo ministerstvo financí návrh ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti, který by se měl spolu s tzv. fiskálním paktem na úrovni Evropské unie stát základním rámcem pro odpovědné hospodaření celého veřejného sektoru. Nejde tedy jen o pravidla pro stát, ale také pro obce a kraje.

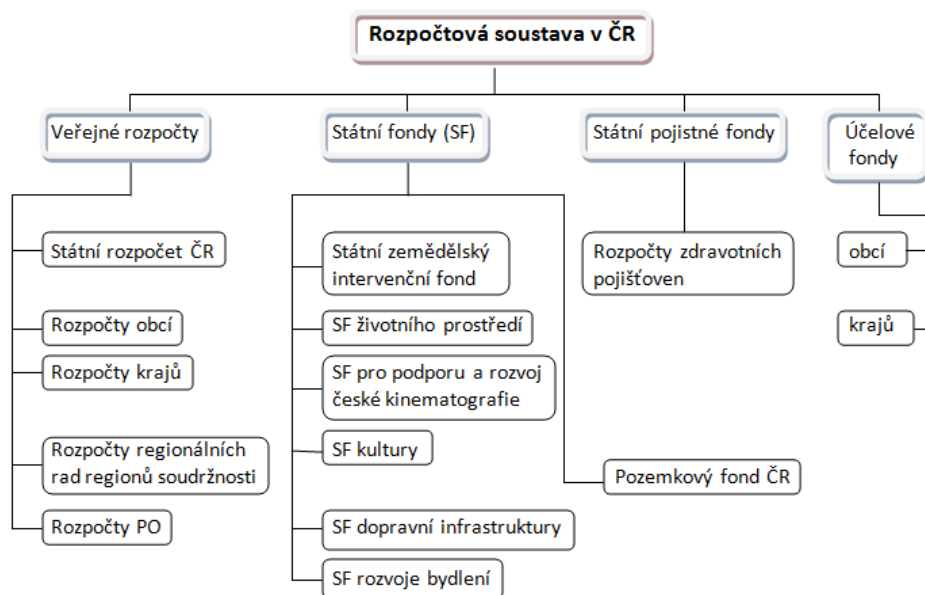
Jak uvedl, důvod je velmi prostý. Není možné, aby se rozpočtově odpovědně choval pouze jeden ze segmentů veřejných rozpočtů, zatímco jiný nikoli. Určité memento z poslední doby představuje prudký růst zadlužení krajských samospráv, což kontrastuje se snahou vlády

¹⁰ Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Subsidiárně se použije zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

snížovat deficit nejen státního rozpočtu, ale i celých veřejných financí. Úspory samozřejmě znamenají přijímat nepopulární opatření. (Moderní obec, 2013)

2.4 Rozpočet územních samosprávných celků a jeho úloha v soustavě rozpočtů

Rozpočet, ať územní či státní, lze považovat za základ finančního hospodaření a důležitý nástroj pro plnění úkolů jednotlivých vládních úrovní, mezi které zejména patří zajišťování veřejných statků, ale také i ovlivňování dlouhodobého sociálně ekonomického rozvoje. (Peková, 2004, s. 196) Jednotlivé územní rozpočty obcí, krajů včetně rozpočtů dobrovolných svazků obcí, rozpočtů příspěvkových organizací zřizovaných územními samosprávnými celky jsou součástí soustavy veřejných rozpočtů. Na centrální úrovni soustavu veřejných rozpočtů tvoří státní rozpočet, státní fondy, fond veřejného zdravotního pojištění. Celá soustava se řídí společnými rozpočtovými pravidly¹¹ (rozpočtový proces, rozpočtové zásady a rozpočtovou skladbu). (Toth, 2011, s. 145) Soustavu veřejných rozpočtů v České republice zobrazuje obrázek č. 2.

Obrázek 2: Rozpočtová soustava České republiky

Zdroj: Peková, 2008

Každý územní rozpočet plní důležité funkce, a to zejména funkci alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační funkce, jak uvádí Kadeřábková a Peková (2012, s. 233), je na úrovni

¹¹ Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

územní samosprávy rozhodující. Dochází k financování různých potřeb prostřednictvím finančních prostředků, které jsou soustředěny v územním rozpočtu. Redistribuční funkce je zejména využívána ve vztahu k sociálně slabším občanům, či při zajišťování rovnoměrného sociálně-ekonomického rozvoje daného území, přerozdělováním části finančních prostředků z krajských rozpočtů do rozpočtů obcí. Funkcí stabilizační územní samospráva může zčásti ovlivňovat zvyšování ekonomického potenciálu daného území.¹² Na projekty, které ovlivňují dlouhodobý sociálně-ekonomický rozvoj, mohou být čerpány finanční prostředky z EU.(Kadeřábková a Peková, 2012, s. 233)

V ČR je na každé úrovni územní samosprávy pro jednotlivé subjekty územní samosprávy ze zákona povinnost sestavovat územní rozpočet a hospodařit podle něho. Vytváření mimorozpočtových fondů a jejich využívání je většinou v kompetenci územní samosprávy (zastupitelstva obce, či kraje). (Sbírka zákonů, 2000) Při svém hospodaření však musí územní samospráva dodržovat uzákoněná fiskální pravidla.¹³

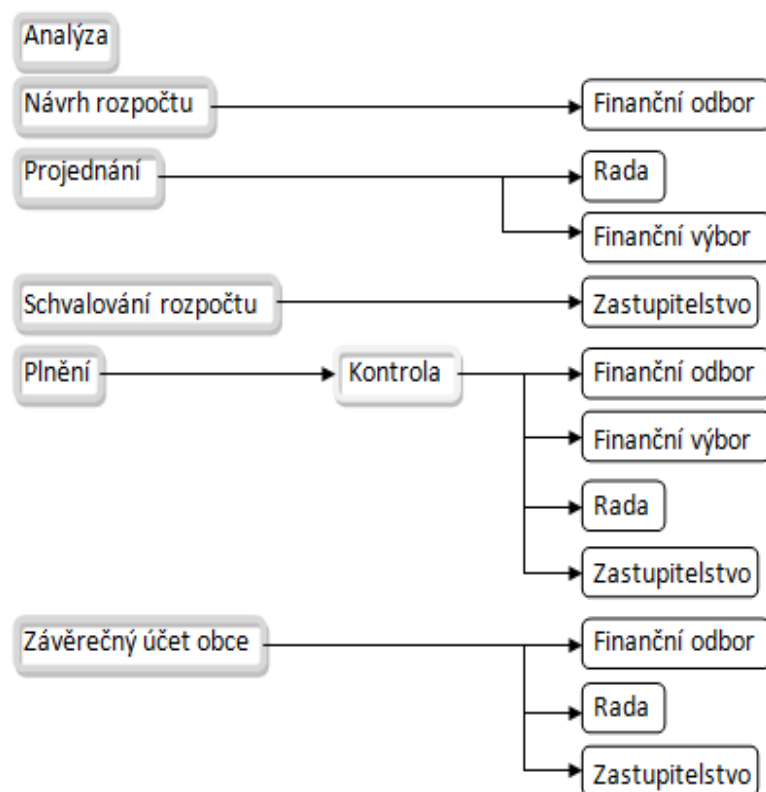
Od roku 2001, kdy vstoupil v účinnost zákon 250/2000 Sb.¹⁴, jsou územní samosprávné celky povinné sestavovat rozpočtový výhled. V § 3 odst. 1 zákona 250/2000 Sb. je uvedeno, že rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku a svazku obcí, který slouží pro střednědobé finanční plánování. Je sestavován zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který je sestavován roční rozpočet. V odst. 2 § 3 jsou pak specifikovány údaje, která má rozpočtový výhled obsahovat. (Sbírka zákonů, 2000)

Souhrn činností nezbytných k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období se nazývá rozpočtový proces. Rozpočty územních samosprávných celků se sestavují na jeden fiskální rok (dosud shodný s kalendářním). Rozpočtový proces zahrnuje činnost orgánů spojenou se sestavením návrhu rozpočtu, jeho schválením je delší než jeden kalendářní rok. Většinou rozpočtový proces trvá 1,5 až 2 roky.(Provazníková, 2009, s. 70) Jednotlivé etapy rozpočtového procesu včetně orgánů, které se podílejí na jednotlivých etapách rozpočtového procesu, zobrazuje následující obrázek č. 3.

¹² Příkladem může být například vybudování technické infrastruktury apod.

¹³ V rámci reformy veřejných financí v roce 2003 byla do rozpočtových pravidel zařazena fiskální pravidla upravující režim pro výkon fiskální politiky.

¹⁴ Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů s účinností od 1. 1. 2001.

Obrázek 3: Fáze rozpočtového procesu

Zdroj: Provazníková, 2009

Provazníková (2009, s. 73) uvádí, že pokud nedojde ke schválení rozpočtu před začátkem rozpočtového období, hospodaří územní správa až do schválení rozpočtu podle rozpočtového provizoria. Což znamená, že hospodaří buď podle plánovaného rozpočtu, nebo podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období. Rozhodnutí o způsobu hospodaření v případě rozpočtového provizoria je v pravomoci příslušného zastupitelstva obce, či kraje.

3 PŘÍJMY A VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

3.1 Příjmy územních rozpočtů

Státní rozpočet, zřízené mimorozpočtové účelové fondy i rozpočty územních celků musí odpovídat platné rozpočtové skladbě. Příjmy územních rozpočtů závazně obsahují: daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, přijaté dotace. Před schválením těchto kapitol by měla být zpracována důkladná analýza, která prokáže reálnost uvedených rozpočtovaných prostředků. Analýza by měla, pokud je dobře zpracovaná a zastupitelstvem respektovaná, zamezit nadhodnocenými příjmy pokrýt vysoké náklady. I zde je možné hledat jednu z příčin zadluženosti. Ke konci rozpočtového období je nejjednodušší hledat záchranu v půjčce, či úvěru.

Daňové příjmy představují nenávratné, opakující se příjmy, které tvoří nejvýznamnější složku běžných příjmů územních rozpočtů, což je patrné i z tabulky č. 1 (kapitola 3. 3). Hlavní část daňových příjmů obcí a krajů je upravena zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. (Sbírka zákonů, 2000)

Daňové příjmy obcí jsou tvořeny:

- svěřenými daněmi – výnos příslušné daně plyne do rozpočtu obcí, příkladem je daň z nemovitosti, či daň z příjmu právnických osob placená obcemi,
- místními daněmi – výnos připadá obci, která také stanovuje výši daňové sazby, daňový základ a tuto daň také sama spravuje. Místní daně plní funkci fiskální¹⁵, ale zároveň i regulační¹⁶, (Ministerstvo financí, sekce Daně a cla, 2010)
- podíly na daních (daně sdílené) – daňová základna je shodná pro stát i územní samosprávy. Obce nemohou zasahovat do konstrukce daně, ta je na základě příslušných zákonů stanovována státem. Zákonem je také stanoven podíl na celostátním výnosu té konkrétní daně plynoucí do rozpočtů obcí. Příkladem sdílené daně je například daň z přidané hodnoty. (Provazníková, 2009, s. 81)

Nedaňové příjmy, jsou všechny ostatní příjmy, které mohou vyplývat i ze zákona. Rozpočtová soustava zde uvádí:

¹⁵ Snaha o zvýšení objemu příjmů do obecních rozpočtů.

¹⁶ Snaha o regulaci a zamezení přílišného rozšíření (poplatky ze psů, poplatky za užívání veřejného prostranství apod.).

- příjmy z vlastního podnikání - zisk municipálních podniků, podíly na zisku podniků, ve kterých je obec spolupodílníkem, příjmy z pronájmu a případného prodeje majetku, příjmy z finančních investic,¹⁷
- místní poplatky za poskytované služby (vodné a stočné, svoz komunálního odpadu, hřbitovní služby apod.),
- sankční pokuty – jsou doplňkovým, obtížně plánovaným příjmem (pokuta za znečištění veřejných prostranství za nelegální uložení odpadu, či znečištění ovzduší apod.),
- příjmy z mimorozpočtových fondů – převedené příjmy zpravidla z účelových peněžních fondů¹⁸ v případě hrozícího schodku v hospodaření, či k doplnění příjmů na zabezpečení neplánovaných potřeb,
- ostatní příjmy – jsou všechny ostatní nedaňové příjmy plynoucí do rozpočtů územních samosprávných celků.

Transfery – dotace jsou nenávratné finanční příjmy územních rozpočtů a jsou výsledkem přerozdělovacích procesů v soustavě veřejných rozpočtů. Tvoří druhou nejvýznamnější část příjmů rozpočtů obcí a DSO¹⁹ v České republice (což je také patrné i z řádku „IV. přijaté dotace“ tabulky č. 1). Důvod poskytnutí je různý (mnohdy osobní - poslanec, hejtman apod.). Ale pravé poslání je podpora zájmů státu v daném území, nebo vyrovnání rozdílné vybavenosti jednotlivých obcí. Vstup České republiky do Evropské Unie otevřel i možnost čerpat její finanční prostředky. Podmínky pro poskytnutí jsou přísné a jejich naplnění je náročné. Tyto prostředky a jejich čerpání dosti podstatně ovlivňují zadluženost územních celků. Podmínkou pro poskytnutí úhrady 50 % rozpočtovaných nákladů je úplné dokončení akce financované do této doby investorem. Což je bez přijetí úvěru či půjčky mnohdy neřešitelné.

Půjčky a úvěry jsou návratné příjmy rozpočtů územních samosprávných celků zatížené úrokem. S podporou ústavního zákona mohou obce i kraje (podle ústavy je obec společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Toto právo ústava nijak neomezuje. Stát může zasahovat do činnosti obce jen, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.) libovolně vstupovat na finanční trhy a samy se rozhodnout od jakého

¹⁷ Územní samospráva může dočasně volné finanční prostředky např. zhodnocovat formou termínovaného vkladu, či investic do cenných papírů.

¹⁸ Např. z fondu rezerv a rozvoje na úrovni obcí.

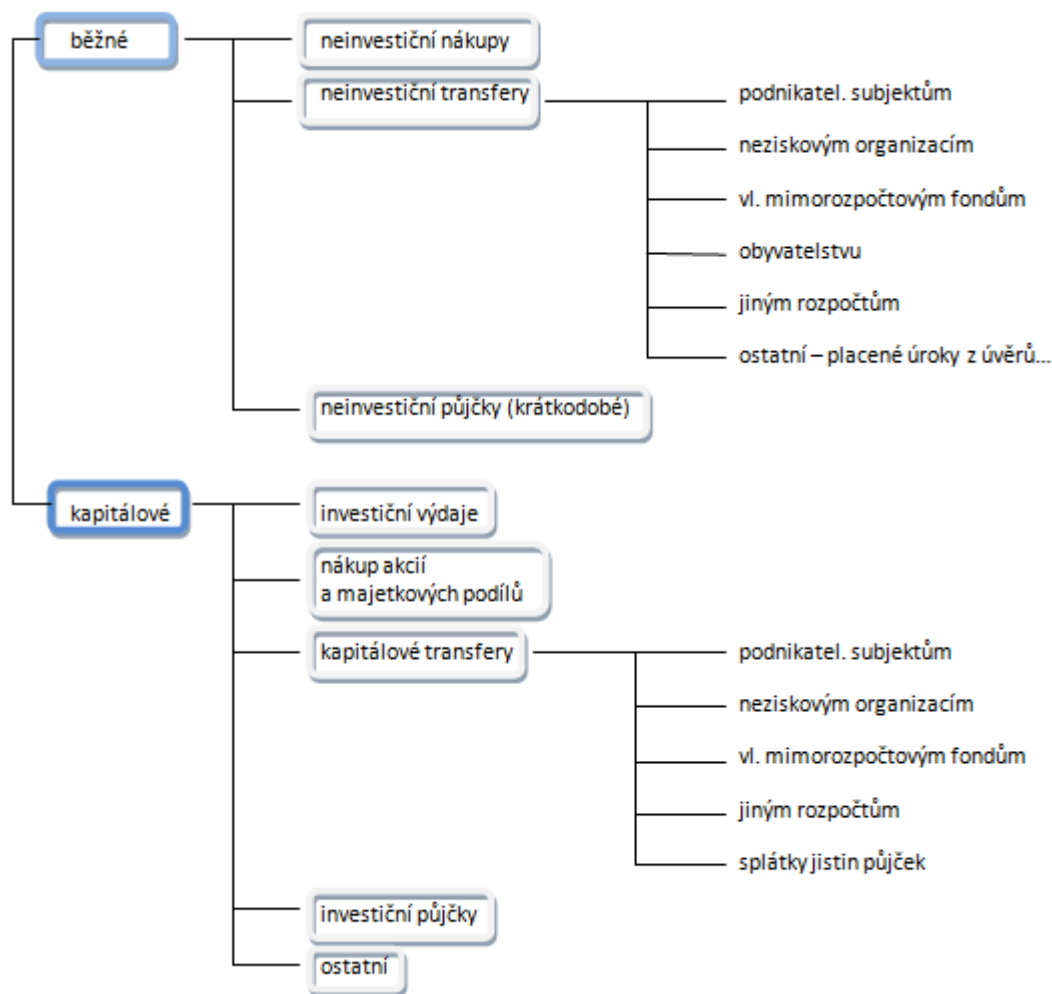
¹⁹ Dobrovolné svazky obcí, které vznikají za účelem ochrany a prosazování společných zájmů obcí, jsou právnickou osobou, sestavují rozpočet, hospodaří s majetkem. Členem svazku mohou být jen obce.

finančního ústavu si finanční prostředky půjčí, za jakých podmínek a na jak dlouhou dobu. Jako protihodnotu úvěru většinou obce nabídnou vlastní majetek. A to mnohdy i s vědomím, že dopady této transakce bude řešit jiná generace.

3.2 Výdaje územních rozpočtů

I zde je rozdělení určeno rozpočtovou skladbou a jednotné pro všechny druhy územních rozpočtů. Teorie zná různé dělení výdajů, ale z pohledu hospodaření obce jsou potřebné běžné výdaje zajišťující chod obce, provoz obcí spravované či vlastněné infrastruktury (předškolní či školní zařízení, provoz zdravotnických zařízení, veřejné osvětlení, údržbu vlastních komunikací, odvoz odpadků apod.). Čím podrobnější je tato strana rozpočtu, tím je rozpočet důvěryhodnější a pro budoucnost obce použitelný především při přípravě nového rozpočtu.

Za významné členění výdajů územních rozpočtů je považováno členění podle ekonomického hlediska. V tomto případě, jak uvádí Peková (2011, s. 280), se výdaje člení na běžné a kapitálové výdaje. Běžné výdaje se používají k financování běžných pravidelně se opakujících potřeb v příslušném roce. Někdy se také o nich hovoří jako o neinvestičních, či provozních výdajích. Kapitálové výdaje se naopak používají k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb, a to zejména investičních, které ve většině případů přesahují jeden rok. (Peková, 2011, s. 280). Následující obrázek zobrazuje obecné schéma členění výdajů územních rozpočtů.

Obrázek 4 Obecné schéma výdajů územních rozpočtů

Zdroj: Peková, 2011

3.3 Vývoj příjmů a výdajů obcí

Rozhodující příjmy územních samospráv, které jsou z jejich strany neovlivnitelné, jsou finanční prostředky přerozdělované podle zákona státem. Jejich výše je odvislá od výsledku státního hospodaření. Situaci v současné době komplikují finanční potíže státu spojené se stagnací ekonomiky a úkolem snížit dosavadní zadlužení státu. Ovlivnitelné jsou pouze příjmy z vlastní činnosti, či příjmy z místních poplatků. Tento stav je nutné mít na zřeteli již při sestavování rozpočtu na straně výdajů. Úspornost při vynakládání financí, omezit je do možností příjmů je složitý, i když nutný proces. Řešení tohoto stavu úvěrem, či půjčkou, s ohledem na návratnost těchto prostředků včetně úroků, není přijatelné. Z tohoto důvodu plnění schválených územních záměrů samospráv bude záviset nejen na stavu příjmů plynoucích do těchto rozpočtů, ale také hlavně na výdajové straně rozpočtů a na odpovědném

rozhodování územních samospráv. Následující tabulka č. 1 zobrazuje vývoj příjmů a výdajů obcí a dobrovolných svazků obcí (DSO) v České republice v letech 2001 až 2011²⁰

Tabulka 1: Vývoj příjmů a výdajů rozpočtů obcí a DSO v ČR v letech 2001 - 2011

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč	mld. Kč
I. daňové	88,8	99,6	107,5	116,1	128,9	130,7	141,3	154,4	136,6	142,9	141,9
II. nedaňové	23	23,8	22,8	23,5	22,9	23,5	24,7	26,3	27,2	27,9	29,5
III. kapital. příjmy	10,6	11,6	12	11,1	13,5	16	12,3	15,7	14	12,8	8,8
Vlastní příjmy	122,4	135	142,3	150,7	165,3	170,2	178,3	196,4	177,8	183,6	180,2
IV. přijaté dotace	61,8	73,2	101,6	97,8	63,2	75,4	75,7	76,5	87,1	104,5	93,9
Příjmy celkem	184,2	208,2	243,9	248,5	228,5	245,6	254	272,9	264,9	288,1	274,1
V. běžné výdaje	130,1	145,4	177	180,3	149,7	162,6	170,1	180,4	189,8	199,9	194,7
VI. Kapitál. výdaje	65,4	68,9	71,5	77,9	72	84,7	75,5	76,5	93,4	91,6	80,3
Výdaje celkem	195,5	214,3	248,5	258,2	221,7	247,3	245,6	256,9	283,2	291,5	275
Saldo	-11,3	-6,1	-4,6	-9,7	6,8	-1,7	8,4	16	-18,3	-3,4	-0,9

Zdroj: Kadeřábková, Peková, 2012

Tabulka ukazuje poměrně stabilizovanou příjmovou oblast. V posledních letech, nejvýrazněji v roce 2009, dochází ke kolísání daňových příjmů, které do této doby stále rostly. Do vývoje daňových příjmů v posledních letech se stále promítá probíhající hospodářská krize. Kadeřábková a Peková (2012, s. 249) uvádějí, že v roce 2003 se do přijatých dotací promítl přenos kompetencí na obce v souvislosti se zrušením okresních úřadů. Skokový nárůst kapitálových výdajů od roku 2009 je zejména spojen s čerpáním dotací Evropské unie.

²⁰ Příjmy a výdaje jsou členěny podle druhového třídění platného od roku 1997 do tříd, údaje uvedené na řádce „IV. přijaté dotace“ obsahují běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) dotace.

4 ZADLUŽENOST ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁV V ČR, JEJÍ VÝVOJ, PŘÍČINY A DOPADY NA ROZVOJ OBCÍ

4.1 Příčiny vzniku zadluženosti a jejího následného růstu

Zejména vysoké nároky na kapitálové výdaje obcí v 90. letech, jak uvádí Provazníková (2009, s. 196), byly příčinou vysokého tempa růstu dluhu obcí. Je možné říci, že většina kapitálových výdajů obcí je směřována na takové projekty, které v budoucnu nepřinesou žádné peníze na splácení dluhu, který v souvislosti s jejich realizací vznikl. (tzv. neziskové projekty). Ve výsledku mohou být i projekty, které byly financované z cizích návratných zdrojů spláceny z běžných příjmů²¹, které jsou určeny na běžné výdaje²². U velkých obcí (měst) by to nemuselo způsobit problémy, ale zejména u malých obcí může použití běžných příjmů na splácení návratných zdrojů ovlivnit vykonávání jejich základních funkcí.

Zadluženost, zejména u malých obcí, může být zvyšována i alokací dotací, a to zejména kritérii pro přidělování investičních dotací. Obvyklou podmínkou, jak dále uvádí Provazníková (2009, s. 196), pro poskytnutí investiční dotace je finanční spoluúčast obce na realizaci investičního záměru. Obce jsou v řadě případů nepřímě nuceny řešit tento problém právě přijetím úvěru, či půjčky od peněžních ústavů. Stejně je tomu tak i v případě čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. (viz kapitola 3. 1). V tomto případě je vždy vyžadována spoluúčast žadatele. Navíc je profinancování projektů uskutečňováno zpravidla až po jejich celkové realizaci, takže pokud obec nemá vlastní finanční prostředky, je nucena si finanční prostředky na celou realizaci projektu půjčit. V současné době se vyskytuje další problém s čerpáním dotací, kdy žadající obce zcela nedodrží podmínky pro přidělení dotací a slíbené dotace buď vůbec nedostanou, či je musejí zpětně vrátit. Ve většině případů je to v době, kdy obec realizovaný investiční záměr zahájila, či již dokončila. Pro obec to znamená, že ačkoli s tím nepočítala, musí celý investiční záměr financovat sama ze svých zdrojů.

Statistiky ministerstva financí ukazují, že zadluženost územních samosprávných celků se zásadně nesnižuje. Oblast hospodaření není v podstatě regulována a vydaná opatření nedodržována s odvoláním na ústavní zákon, který zaručuje obcím vlastnit majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu mnohdy s vysokými půjčkami a úvěry. Zadluženost obcí nijak zásadně neomezila ani právní úprava, která stanovila, že stát neručí za hospodaření a

²¹ Běžné příjmy – každoročně se opakující příjmy územního rozpočtu (většina z nich), ale ne vždy ve stejném objemu. Jsou určeny na financování běžných, každoročně se opakujících potřeb (tj. především na neinvestiční výdaje).

²² Popsáno v kapitole 3.2 Výdaje územních rozpočtů.

závazky obce, vlastní výklad právní úpravy je nejednotný právě u zodpovědnosti státu. Vývoj zadluženosti obcí v letech 2001 až 2011 zobrazuje následující tabulka č. 2

Tabulka 2: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2001 až 2011

Rok Ukazatel	2001 v mld. Kč	2002 v mld. Kč	2003 v mld. Kč	2004 v mld. Kč	2005 v mld. Kč	2006 v mld. Kč	2007 v mld. Kč	2008 v mld. Kč	2009 v mld. Kč	2010 v mld. Kč	2011 v mld. Kč
Úvěry	22,6	27,3	35,2	38,5	43,7	47,1	46,7	47,4	55,8	59,9	60,9
Komunální dluhopisy	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	22,9	22,6	22,7	14,7	15,8	14
Přijaté návratné fin. výpomoci a ostatní dluhy	12,4	12,6	13,5	12,4	11,8	10,9	9,9	10	10,1	7,6	7,5
Celkem	48,3	55,8	70,4	74,8	79	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2012

Z tabulky je patrné, že zadluženost obcí téměř v celém sledovaném období stoupala. Výjimkou je rok 2007 a 2011. Zadluženost oproti předcházejícímu roku klesla v roce 2007 o 2,1 % a v roce 2011 o 1,1 %. K největšímu nárůstu zadluženosti došlo v roce 2003 a to o 26,2 % v porovnání s rokem 2002. Úvěry v roce 2011, stejně jako v předchozích letech, byly převážně čerpány na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury.

Pokud budeme ve sledovaném období zadluženost posuzovat podle velikostních kategorií obcí lze říci, že podíl obcí, které vykazují dluh, se zvyšuje s rostoucím počtem obyvatel obce. V roce 2011 vykázalo zadluženost 3 089 obcí z celkového počtu 6 246 obcí, což je méně než polovina (49,5 %) obcí z jejich celkového počtu. Počet obcí vykazujících v posledních letech zadluženost je poměrně stabilizovaný a meziročně došlo i k jeho mírnému poklesu (o 23 obcí). Na celkové zadluženosti obcí, jak zobrazuje tabulka č. 3, se nejen v roce 2011 stále výrazně podílejí 4 největší města (hl. město Praha, Plzeň, Ostrava a Brno). Od roku 2004 jejich podíl vyazuje klesající tendenci a ke konci roku 2011 dokonce dosáhl nejnižší hodnoty od počátku sledovaného období. (Ministerstvo financí ČR, 2012)

Tabulka 3: Vývoj podílu dluhu hl. m. Prahy, Plzně, Brna a Ostravy na celkovém dluhu obcí v letech 2001 - 2011

Rok Ukazatel	2001 v mld. Kč	2002 v mld. Kč	2003 v mld. Kč	2004 v mld. Kč	2005 v mld. Kč	2006 v mld. Kč	2007 v mld. Kč	2008 v mld. Kč	2009 v mld. Kč	2010 v mld. Kč	2011 v mld. Kč
Celková zadluženost ČR	48,3	55,8	70,4	74,8	79	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4
Zadluženost 4 největších měst	24,2	29,6	42,4	45,9	48,4	47,4	46,3	45,8	39,3	40,1	38,4
% podíl největších měst na celkové zadluženosti ČR	50,1	53,0	60,2	61,4	61,3	58,6	58,5	57,2	48,8	48,1	46,6

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2012

Co je skutečně praktickou příčinou vysoké zadluženosti místních samospráv? Je to především nedodržování zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Roční rozpočet není sestavován podle rozpočtového výhledu, který (pokud je zpracován) není mnohdy sestaven zodpovědně, ačkoliv má být rozpočet sestaven jako vyrovnaný, tato povinnost je přehlížena a na krytí vysokých výdajů jsou uzavírány mnohdy

nevýhodné úvěry s dlouhodobou splatností. Z tohoto pohledu je nepodstatné, zda porušování této zásady bylo v poctivém úmyslu zlepšit stávající infrastrukturu, či úmyslně předražené zakázky, či jiné nezákonné praktiky. Utrácet nad rámec příjmů je vždy riskantní a mnohdy i trestně postižitelné. Tyto závazky nebyly podloženy odbornou analýzou o možnostech jejich splácení. Dlouhodobá splatnost takto získaných půjček či úvěrů neuváženě podvazovala činnost následným generacím. Krytí úvěru bylo mnohdy garantováno majetkem obce a jeho případná ztráta by znamenala např. zánik místního školství či zdravotnictví.

4.2 Negativní dopady předluženosti obcí

Finanční prostředky získané dotacemi státu i výběr vlastních poplatků většinou pokrývají pouze vlastní provoz a ostatní výdaje obce. Obec, pokud chce např. rozšířit vlastní infrastrukturu, či provádět finančně náročné akce, musí získat potřebné finance z jiných zdrojů. Nejsnadnější jsou úvěry a půjčky. Obce sjednávají takto získané úvěry či půjčky jako dlouhodobé. Splatnost těchto pohledávek bývá v některých případech i desítky let. To znamená, že jedna generace zatíží tímto dluhem i příští generace. Pokud se jedná o potřebnou a obci prospěšnou akci, je možné toto jednání podporovat. Horší je to u akcí, jejichž potřeba je neodůvodnitelná. Nabízí se myšlenka, zda jsou obecní zastupitelstva oprávněna uzavírat takovéto závazky. Když bude tato pravomoc nezměněna, mělo by být ztíženo jejich přijímání i například souhlasem všech obyvatel obce.

Bez řádné analýzy potřeby a zdrojů k splácení dlouhodobého úvěru hrozí předluženost včetně všech následných negativních dopadů. Obec nebude mít, dostatek finančních prostředků na běžný provoz obce a jejich zařízení. Ohrožen bude i výkon státní správy především u obcí s přenesenou působností. Hrozí ztráta majetku obcí v konkurzním řízení, nefunkčnosti veřejného osvětlení, služeb komunálního odpadu, nebo dokonce k zastavení poskytování vzdělávacích činností či zdravotních služeb. Dostaví se i neochota místních občanů k volbě do orgánů zastupitelstva. Konečnou fází tohoto stavu může být i úbytek bydlících občanů.

Dlouhodobé návratné financování je poskytováno nejčastěji od bank. Obce za tyto dluhy většinou dluží svým majetkem, případně pak svými budoucími příjmy (viz. kapitola 3.1 odst. půjčky a úvěry). O to pečlivěji je tak třeba před přijetím úvěru provádět analýzy ohledně vývoje budoucích příjmů obce. Bohužel ne vždy se mohou obce na tuto analýzu plně spolehnout, neboť vývoj příjmu do jisté míry nezáleží pouze na činnosti obce samotné, ale z velké části je určován i legislativním rozhodnutím státu.

5 REGULACE ZADLUŽENOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

5.1 Počátky regulace zadluženosti

Výše zadluženosti územních celků není dosud regulována. Usnesení vlády č. 229 ze dne 16. dubna 1997²³, které obsahovalo pravidla pro přidělování účelových dotací obcím, bylo začátkem úsilí vlády řešit tuto situaci tím, že tyto dotace měly být přidělovány výhradně těm obcím, u kterých bylo při přezkoumání jejich hospodaření potvrzeno, že za předcházející dva roky hospodařily bez výhrad nebo uspokojivě objasnily vypořádání výhrad.

Usnesením č. 707 ze dne 12. listopadu 1997 zda žádající subjekty nevykazují podíl dluhové služby na běžných příjmech, ve smyslu platné rozpočtové skladby po konsolidaci, v příslušném kalendářním roce vyšší než 15 %. Výraznější změny přinesl až zákon č. 450/2001 Sb.²⁴, který novelizoval mimo jiné zákony o obcích. Schválená opatření²⁵ měla účinněji regulovat zadlužování územních samospráv. Tato opatření stanovila (Sbírka zákonů, 2001):

- Uzavření smlouvy o přijetí půjčky nebo úvěru ze zahraničí schvalovala vláda.
- Emisi komunálních dluhopisů schvalovala vláda.
- Obec nesměla přijmout úvěr, pokud její dluhová služba přesahovala 15 % jejího rozpočtu z předcházejícího roku.
- Obec nesměla ručit za závazky fyzických a právnických osob, jestliže nebyla jejich zřizovatelem.
- Stát neručil za hospodaření a závazky obce, pokud tyto závazky nepřevzal smluvně.

S uplatněním těchto nových pravidel v praxi se však vyskytly problémy, které se nepodařilo vyřešit ani vydáním příslušného výkladu ministerstvem financí. Tato pravidla byla zrušena další novelou obecního zákona a to pouhý půl rok od jejich nabytí účinnosti. Otázkou by mohlo být, jak by se vyvíjela zadluženost obcí, pokud by se povedlo aplikovat všechna výše uvedená pravidla.

²³ Usnesení vlády České republiky č. 229/1997 o opatřeních k zajištění vyrovnanosti státního rozpočtu v roce 1997.

²⁴ Zákon, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 320/2001 Sb., zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵ V účinnost tato opatření vstoupila dne 31. prosince 2001.

5.2 Předcházení i řešení zadluženosti

Jednodušší z obou témat je předcházení či prevence zadlužování obcí nad rámec jejich možností. K podstatné změně by mělo dojít již ve fázi sestavování rozpočtů, kde by obce neměly mít možnost sestavit rozpočet nevyvážený či běžné výdaje kryty úvěrem, či půjčkou. Ke každému investičnímu záměru finančně krytého půjčkou, či úvěrem musí obec doložit odbornou analýzu potřeby nové či rekonstruované infrastruktury a především doložit způsob splácení úvěru. Z nedodržení tohoto pravidla by právní předpis měl umožnit nejen finanční sankci, ale i rychlou trestní odpovědnost. Obce a města mají v reálném světě naší republiky odlišné postavení proti ostatním ekonomickým subjektům. Na jedné straně o hospodaření obce rozhoduje malá skupina volených zastupitelů. V případě obce s pěti zastupiteli stačí tři z nich, aby mohli obci pomoci, nebo ji poslat do dluhů. Na malých obcích navíc není tolik občanů, kteří by byli ochotni a schopni kontrolovat rozhodování svých zastupitelů. Může se tak snadno stát, že by' dobře míněné rozhodnutí se ukáže jako naprostá chyba, za kterou bude platit obec ještě roky poté co ti, kteří rozhodovali, z vedení obce odejdou.

U řešení vyrovnaní současných dluhů s ohledem na současnou ekonomickou situaci České republiky bude řešení obtížnější. Nebylo by správné přehlédnout fakt, že většina obcí se této situaci svým zodpovědným přístupem k rozdělování financí vyhnula a do potíží předluženosti se nedostala. Z tohoto důvodu se jako řešení nabízí závěr - ponechat splacení dluhu plně v kompetenci obce. Na druhou stranu je nutné přiznat, že stát nedostatečnou právní úpravou i nedostatečným vymáháním plnění platné legislativy se na tomto stavu rovněž podílí. Zde po provedení odborné a nestranné analýzy příčin vzniku tohoto stavu by stát měl určitou část dluhu uhradit. Následně pak v trestním řízení vyžadovat náhradu od těch, kteří i úmyslnou činností obec i stát poškodili.

5.3 Řešení současné a budoucí

To současné se týká zadlužených obcí. Obce (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2012 celkový dluh ve výši 90,0 mld. Kč. Proti roku 2011 se jedná o růst o 9,2 %, přičemž v absolutním vyjádření se jedná o růst o 7,6 mld. Kč. V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty:

- bankovní úvěry od peněžních ústavů,
- emitované komunální dluhopisy,
- přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. půjček ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů.

V roce 2012 vykázalo zadluženost 3 217 obcí z celkového počtu 6 246 obcí, což je více než polovina (51,5 %) obcí z celkového počtu. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech zadluženost, je poměrně stabilizovaný a meziročně došlo k jeho mírnému nárůstu o 128 obcí. (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Mezi těmito jsou i obce s vysokou předlužeností, u kterých bez přijetí mimořádných opatření není reálné jejich oddlužení. Řešení je o to složitější, že vyrovnaní dluhu ve formě státní dotace by mohlo negativně ovlivnit jednání jiných obcí. Jak následně finančně zvýhodnit obce, které se dodržováním rozpočtových pravidel do obdobné situace nedostaly?

Obtížně se hledá viník tohoto stavu, když chybí zájem najít příčinu a trestně stíhat konkrétní osoby. To platí nejen pro obec Pravy, ale i o město Liberec.

To druhé (budoucí) se týká jak zabránit zadlužování obcí. Dosud platná právní pravidla je nutné dopracovat o konkrétní postupy obce a posílení pravomocí státu vůči obci, která se do situace předluženosti dostala. Zásadní podmínkou musí být, že schválený rozpočet obce nesmí být navržen jako nevyrovnaný. Zpřísněny by měly být zejména podmínky pro přijetí dlouhodobých závazků (půjček a úvěrů). Ty by v žádném případě nemohly být použity na krytí vlastních nákladů či splátkám předchozích úvěrů. S návrhem opatření (Provazníková, 2009, s. 203) je možné souhlasit s výjimkou prvního odstavce, který u malých obcí není účinný:

- požadavek na souhlas kvalifikované většiny zastupitelů s přijetím úvěru představujícího další nárůst již existující dluhové služby, případně pro přijetí úvěru přesahujícího 50 % běžných příjmů obce,
- výslovně stanovit možnost užití prostředků z dlouhodobého úvěru pouze pro kapitálové výdaje, nikoli pro pokrytí běžných výdajů,
- vymezení majetku, který nemůže obec zastavit (radnice, školy, nemocnice atd.),
- zákaz, či omezení obchodování územních samospráv na kapitálových trzích,
- přijetí institucionálních pravidel, které by například stanovovaly postupy v platební neschopnosti územních samosprávných celků (zákon o bankrotu).

Další opatření lze pak navázat na již prováděný monitoring hospodaření obcí, který provádí ministerstvo financí na základě usnesení vlády tj. výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace a vyhodnotí výsledky výpočtu, vždy z údajů k 31. 12. příslušného roku. (Ministerstvo financí České republiky, 2011)

Mezi informativní ukazatele například patří počet obyvatel obce, příjem celkem (po konsolidaci), úroky, uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků, oběžná aktiva, cizí zdroje atd.

Monitorující ukazatele jsou dva, jedním je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a druhým celková likvidita. Podrobněji jsou tyto ukazatele popsány v kapitole 6. 9.

Výsledek u zadlužených obcí nad povolený limit bude následně znamenat například neobdržení dotací, či zákazu dalšího zadlužování.

Další opatření navrhovaná ministerstvem financí, jak omezit i zabránit neúměrnému a neúčelnému zadlužování jednotlivých územních samospráv, jsou zapracovány do návrhu tzv. finanční ústavy. Jak uvedl Miroslav Kalousek (Moderní obec, 2013), spočívají ve stanovení horní hranice dluhu obce. Celková výše dluhu nesmí překročit 60 % průměru jejích skutečných celkových příjmů za poslední čtyři roky. Překročí-li se tato hranice, obec musí dluh snížit podle zákonem stanoveného postupu. Pokud se obecní či krajští politici do šetření nepustí, stát ročně zadrží část daňových příjmů obce (5 % z rozdílu mezi dluhem a 60 % průměru příjmů za poslední čtyři roky). Zadržené prostředky bude obec či kraj moci použít jen na splácení dluhu vzniklého před tímto zadržením. Tento sankční mechanismus by se však mohl poprvé uplatnit až v roce 2018. Problémové obce by tak měly dost času na rozpočtovou stabilizaci.

Cílem změn jsou i poskytovatelé úvěrů a půjček, kteří bez ohledu na bezproblémové splacení úvěrů či půjček tyto poskytují s přesvědčením, že úhradu v konečné fázi zaručí stát.

6 ANALÝZA VYBRANÉHO VZORKU OBCÍ

Analýza vybraného vzorku obcí bude provedena na vybraném vzorku obcí s různým počtem obyvatel v rámci celé České republiky. Vzorek obcí byl vybírán podle počtu obyvatel z důvodu jejich následného rozdělení do autorem stanovených skupin. Jako hodnotící ukazatel bude použit přepočtená celková zadluženost obce na jednoho obyvatele dané obce. Následně po provedení výpočtu u všech vybraných obcí, bude provedeno porovnání zjištěných hodnot ukazatelů. Výpočet bude proveden jako podíl celkové zadluženosti obce a počtu obyvatel obce. Zadluženost je složitější, v této analýze budou přepočítány dluhy obcí způsobené pouze návratnými zdroji, jako jsou půjčky, úvěry, komunální dluhopisy (viz ukazatel č. 10 a 11 tabulek uvedených v přílohách A až H). Zadluženost může být způsobena i jinými příčinami, než jsou zmíněné finanční zdroje. Obec na své investiční záměry nemusí použít např. bankovní úvěr, může uzavírat i dodavatelské smlouvy, jejichž následné neplnění, tzn. neuhrazení dohodnutých smluvních cen, může způsobit nebezpečné zadlužení obce. K celkovému sledování zadluženosti právě slouží soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce (SIMU). Jedním z ukazatelů je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, který by neměl být vyšší než 25 % (včetně). (Ministerstvo financí České republiky, 2008) V závěru této analýzy bude provedeno i srovnání tohoto ukazatele.

Podkladem této analýzy jsou informace o obcích, které jsou zveřejněny na jednotlivých příslušných webových stránkách obcí, a údaje uvedené v prezentačním systému ÚFIS, které jsou veřejně dostupné na internetových stránkách <http://www.info.mfcr.cz/ufis/> a které také tvoří přílohu této práce.

6.1 Město Fulnek

6.1.1 Charakteristika města Fulnek

První písemná zpráva o městu pochází z roku 1293. Město se nachází v jižní části Moravskoslezského kraje. Je samostatnou obcí²⁶, ve které má sídlo městský úřad. Na území města se k roku 2012 nacházejí jak kulturní zařízení (knihovny, kino, muzeum apod.), tak školní a sportovní zařízení a zdravotnická a sociální zařízení.

Město Fulnek, jak je uvedeno v profilu města, se prezentuje jako město průmyslu, škol, kultury a sportu a také jako rychle se rozvíjející historické město zaměřené na budoucnost. Negativem může být vysoká nezaměstnanost (12,46 %).

²⁶ Obec s rozšířenou působností pro město Fulnek je Městský úřad Odry.

Mezi slabé stránky, které město uvádí ve své SWOT²⁷ analýze profilu města, například patří již výše zmíněná nezaměstnanost, nedostatek finančních prostředků, nestabilní příjmy postavené na prodeji majetku a dotacích, či vytváření nedostatku zdrojů na provoz a skoro žádné na obnovu majetku atd.

Vizi města, jak je uvedena v strategickém plánu rozvoje města na léta 2013 – 2020, je: „Povznesení města na turisticky vyhledávaný cíl návštěv a delších pobytů, centrum vzdělání všech kategorií žáků, studentů a pedagogů, město s vysokým potenciálem kulturní a přírodní krajiny, příjemné bydlení, se širokým spektrem služeb a odpovídající nabídkou práce.“

6.1.2 Analýza zadluženosti

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o celkové zadluženosti, počtu obyvatel a vypočítaný ukazatel zadluženosti připadající na 1 obyvatele města Fulnek.

Tabulka 4: Vývoj zadluženosti města Fulnek na jednoho obyvatele

Rok Ukazatel	2010	2011
Počet obyvatel	5948	5920
Zadluženost celkem	8 024 580,00 Kč	8 304 150,00 Kč
Zadluženost připadající na 1 obyvatele (zaokrouhlo na celé Kč)	1 349 Kč	1 403 Kč

Zdroj: ÚFIS a vlastní výpočet

Zadluženost na jednoho obyvatele města Fulnek v roce 2011 vzrostla o 4 % oproti roku 2010. Příčinou může být jednak pokles obyvatel (o 28 obyvatel), ale i nárůst úvěrů a komunálních dluhopisů (ukazatel č. 10 – z tabulek přílohy A). K nárůstu zadluženosti došlo i přes pokles položky přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy (ukazatel č. 11 – z tabulek přílohy A).

6.2 Město Sezemice

6.2.1 Charakteristika města Sezemice

Město Sezemice se nachází v Pardubickém kraji, nedaleko města Pardubice. V jeho blízkém okolí teče řeka Loučná a vyvyšuje se hrad Kunětická hora.

²⁷ SWOT je zkratka složená z počátečních písmen slov Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby). SWOT analýza je analýzou vnitřního a vnějšího prostředí, je jedním ze základních nástrojů strategického managementu.

Město Sezemice je samostatnou obcí²⁸, ve které má sídlo městský úřad. V rozpočtovém výhledu obce na roky 2012 až 2015 je uveden přehled plánovaných investičních akcí a technického zhodnocení majetku. Jedná se zejména o obnovu vodovodu a kanalizace, budování cyklostezek, komunikací a chodníků. U investiční akce „cyklostezky“ obec předpokládá finanční spoluúčasť ze státního rozpočtu, či z evropských fondů ve formě dotace. Město Sezemice splácí úvěr poskytnutý Českou spořitelnou a. s. Pardubice na vybudování infrastruktury města.

6.2.2 Analýza zadluženosti

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o celkové zadluženosti, počtu obyvatel a vypočítaný ukazatel zadluženosti připadající na 1 obyvatele města Sezemice.

Tabulka 5: Vývoj zadluženosti města Sezemice na jednoho obyvatele

Rok Ukazatel	2010	2011
Počet obyvatel	3561	3589
Zadluženost celkem	12 284 000,00 Kč	9 608 540,00 Kč
Zadluženost připadající na 1 obyvatele (zaokrouhlo na celé Kč)	3 450 Kč	2 677 Kč

Zdroj: ÚFIS a vlastní výpočet

Zadluženost na jednoho obyvatele města Sezemice v roce 2011 klesla o 22,4 %. Nepatrně se na snížení zadluženosti podílí zvýšení počtu obyvatel (o 28 obyvatel). Výrazný podíl na snížení má určitě i umořování dluhu u ČS²⁹, a. s. Pardubice.

6.3 Obec Nové Dvory

6.3.1 Charakteristika obce

Obec se nachází ve Středočeském kraji nedaleko města Kutná Hora. Skládá se ze dvou původních částí – Nových Dvorů a Ovčár. V obci je řada kulturních památek, které jsou vyhledávaným cílem domácích i zahraničních turistů. Poloha obce, dopravní obslužnost i občanská vybavenost je dobrým předpokladem pro trvalé bydlení i rekreační pobyty. Obec je soběstačná z hlediska základní vybavenosti, dokonce plní i některé střediskové funkce pro okolní obce (základní škola, zdravotní služby).

²⁸ Obec Sezemice je ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Pardubice

²⁹ Česká spořitelna a. s.

V místním programu rozvoje obce Nové Dvory na roky 2011 až 2016 jsou popsány plány obce, které budou realizovány v případě dostatečného objemu finančních prostředků na jejich krytí. Na rok 2013 jsou například plánovány oprava a modernizace veřejného rozhlasu, vybudování nové autobusové čekárny, oprava a údržba veřejného osvětlení. Na další roky 2014 až 2016 jsou plánovány opravy střechy zdravotního střediska, příprava vybudování cyklostezky, výstavba inženýrských sítí a zpevnění komunikací v lokalitě bažantnice. Obec dále bude zvažovat plynofikaci obecních bytů vč. zdravotnického střediska. Mimo tyto plánované akce bude obec průběžně věnovat pozornost údržbě povrchu komunikací a chodníků, obecní zeleně, péči o památkové objekty, údržbě obecních bytů a společenskému životu v obci.

6.3.2 Analýza zadluženosti

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o celkové zadluženosti, počtu obyvatel a vypočítaný ukazatel zadluženosti připadající a 1 obyvatele obce Nové Dvory.

Tabulka 6: Vývoj zadluženosti obce Nové Dvory na jednoho obyvatele

Rok Ukazatel	2010	2011
Počet obyvatel	860	842
Zadluženost celkem	1 544 000,00 Kč	1 068 400,00 Kč
Zadluženost připadající na 1 obyvatele (zaokrouhloeno na celé Kč)	1 795 Kč	1 269 Kč

Zdroj: ÚFIS a vlastní výpočet

Z tabulky je patrné, že obec pravděpodobně v minulosti využila na své investiční plány úvěr, který splácí. Dále se obec v letech 2010 a 2011 tímto způsobem nezadlužovala. Zadluženost na jednoho obyvatele klesla o 29,3 %.

6.4 Obec Petrovice

6.4.1 Charakteristika obce

Obec se nachází v Královéhradeckém kraji. V obci má sídlo Obecní úřad Petrovice³⁰. Počátky vzniku obce Petrovice jsou uváděny v kronikách koncem roku 1350.

Obec Petrovice je vlastníkem zemědělských a lesních pozemků. V obecních lesích provozuje vlastní hospodářskou činnost. Dopravní obslužnost obce je dobrá. Kulturní zázemí,

³⁰ Pověřenou obcí je město Nový Bydžov.

zdravotní služby a obchodní obslužnost zajišťují menší města v okolí (Nechanice a Nový Bydžov) V obci je mateřská školka a ostatní vzdělávání je zajišťováno ve spádových městech. Nezaměstnanost v obci je 8,8 %. Nabídka pracovních míst je zde malá. Obec je plynofikována, elektrifikována a vlastní čistírnu odpadních vod.

V rozvojovém plánu 2013 – 2020 je také popsána ekonomická situace obce, do které se negativně promítla i světová finanční krize. Největší podíl celkových příjmů tvoří příjmy daňové, které však nepokryjí ani běžné výdaje. Ty musí obec doplácet i z nedaňových, či kapitálových příjmů. Obec také uvádí, že má zkušenosti s čerpáním neinvestičních dotací z ÚP na veřejně prospěšné práce. Obec v minulosti využila i dotace z programu rozvoje venkova ČR a z programu obnovy venkova. Za negativa a hrozbu obec v současnosti obec označila chátrající kulturní památku (kostel Nanebevzetí Panny Marie). Obec nemůže ovlivnit obnovu a rekonstrukci, protože kostel není v jejím majetku.

Obec Petrovice plánuje svůj rozvoj směřovat k podpoře podnikání, rozvoji bytové infrastruktury a společenského života.

6.4.2 Analýza zadluženosti

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o celkové zadluženosti, počtu obyvatel a vypočítaný ukazatel zadluženosti připadající na 1 obyvatele obce Petrovice.

Tabulka 7: Vývoj zadluženosti obce Petrovice na jednoho obyvatele

Rok Ukazatel	2010	2011
Počet obyvatel	241	243
Zadluženost celkem	0,00 Kč	0,00 Kč
Zadluženost připadající na 1 obyvatele (zaokrouhloeno na celé Kč)	0 Kč	0 Kč

Zdroj: ÚFIS a vlastní výpočet

I přes potíže, které obec uvádí na svých stránkách, by mohla být příkladem pro ostatní obce. Obec v letech 2010 ani 2011 nebyla zatížena návratnými zdroji (úvěry, půjčkami apod.).

6.5 Obec Bohuslavice

6.5.1 Charakteristika obce

Obec se nachází v Olomouckém kraji. První zmínka o této obci je z roku 1288. V obci se také vedle obecního úřadu nachází také úplná základní škola, pošta, zdravotní středisko a další místa nabízející zboží a služby občanům.

Na stránkách obce jsou uvedeny investiční akce realizované obcí. V roce 2010 vybudování odpočinkového zákoutí s dětským hřištěm, zde byla na hlavní část nákladu použita dotace z programu rozvoje venkova ve výši 268.000,-Kč. Na obtížně využitelném obecním pozemku byla investorem vybudována fotovoltaická elektrárna. Na tento pozemek bylo zřízeno věcné břemeno ve prospěch obce s roční úplatou ve výši 86.490,-Kč na dobu 25let. V roce 2011 byl instalován nový bezdrátový rozhlas s využitím dotace od Olomouckého kraje ve výši 190.000,-Kč.

6.5.2 Analýza zadluženosti

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o celkové zadluženosti, počtu obyvatel a vypočítaný ukazatel zadluženosti připadající na 1 obyvatele obce Bohuslavice.

Tabulka 8: Vývoj zadluženosti obce Bohuslavice na jednoho obyvatele

Rok Ukazatel	2010	2011
Počet obyvatel	466	462
Zadluženost celkem	100 000,00 Kč	0,00 Kč
Zadluženost připadající na 1 obyvatele (zaokrouhleno na celé Kč)	215 Kč	0 Kč

Zdroj: ÚFIS a vlastní výpočet

V roce 2010 měla obec úvěr, který pravděpodobně souvisel s financováním výše uvedené investiční akce. Tento úvěr byl v průběhu roku 2011 zcela splacen.

6.6 Obec Jíloviště

6.6.1 Charakteristika obce

Obec leží v Středočeském kraji a její založení se datuje někdy po roce 1342. Obec si nechala zpracovat rozpočtový výhled na roky 2014 až 2017, ve kterém je provedena analýza hospodaření obce. Z dlouhodobého hlediska byly rozpočty obce přebytkové, z pohledu salda

lze říci, že obec hospodařila velmi dobře. Jak je v rozpočtovém výhledu uvedeno, obec v posledních letech investovala do výstavby infrastruktury, zejména kanalizace a vodovodu. Dluhy z předchozích let obec splácela a v roce 2013, pokud se obec opět nezadluží, měla by opět být bez dluhů.

V obci je vydáván zpravodaj „Zvonice“, ve kterém v č. 1/2013 byl uveden plán akcí na následující období. V roce 2013 obec plánuje rekonstrukci prostoru ulice Pražská, Jíloviště. Na tuto akci bylo požádáno o dotaci, dále je naplánována oprava hasičské zbrojnice. Počátkem roku 2014 chce obec realizovat, pokud bude přidělena dotace, investiční akci „Zásobování Mníšeckého regionu pitnou vodou“. Tato akce bude financována částečně získanou dotací a finanční spoluúčastí obce.

6.6.2 Analýza zadluženosti

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o celkové zadluženosti, počtu obyvatel a vypočítaný ukazatel zadluženosti připadající na 1 obyvatele obce Jíloviště.

Tabulka 9: Vývoj zadluženosti obce Jíloviště na jednoho obyvatele

Rok Ukazatel	2010	2011
Počet obyvatel	635	630
Zadluženost celkem	2 180 000,00 Kč	1 500 000,00 Kč
Zadluženost připadající na 1 obyvatele (zaokrouhloeno na celé Kč)	3 433 Kč	2 381 Kč

Zdroj: ÚFIS a vlastní výpočet

Obec, jak již bylo výše uvedeno, byla zatížena úvěrem, který ale pravidelně splácela. Tento úvěr by měl být doplacen v roce 2013. Pokud se obec nezatíží úvěrem novým na výše uvedené plánované akce v letech 2013 a 2014, bude zadluženost na jednoho obyvatele nulová.

6.7 Město Uherský Brod

6.7.1 Charakteristika města

Město Uherský Brod se nachází na jihovýchodě Moravy ve Zlínském kraji. Je považováno za centrum regionu, který v podstatě zahrnuje oblast bývalého okresu Uherský Brod. Je spádovým územím a vytváří středisko vyšší správy, zaměstnanosti, školství, kultury a sportu. Lidé z okolí sem dojíždějí za zaměstnáním, do škol a za službami.

Město vydává Brodský zpravodaj, ve kterém jsou občané informováni o dění ve městě. V čísle 1/2013 jsou popsány činnosti uskutečněné v loňském roce. Město budovalo parkovací stání, upravovalo komunikace, provádělo revitalizaci zeleně, rekonstrukci sociálního zařízení v ZŠ, opravu střechy v další ZŠ atd. Za největší dokončenou investiční akci roku 2012 město považuje rekonstrukci a dostavbu bývalého stavebního učiliště pro potřeby Základní umělecké školy. Svůj účel začala i plnit kanalizační přípojka skládkových vod, čímž město ušetří finanční prostředky za svoz skládkové vody cisternami do čistírny odpadních vod. Město muselo, i některé plánované akce zatím odložit z důvodu nevyhovění žádosti o přidělení dotace. Jedná se zejména o budování naučných cyklostezek v okolí Uherského Brodu.

Co se týká vybíraných místních daní, město nebude pro rok 2013 zvyšovat daň z nemovitosti, ani poplatky za svoz komunálního odpadu, i když v tomto případě, jak je uvedeno ve zpravodaji (1/2013), musí obec výrazně doplácet rozdíl mezi vybranými prostředky od občanů a náklady na likvidaci odpadu.

6.7.2 Analýza zadluženosti

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o celkové zadluženosti, počtu obyvatel a vypočítaný ukazatel zadluženosti připadající na 1 obyvatele města Uherský Brod.

Tabulka 10: Vývoj zadluženosti města Uherský Brod na jednoho obyvatele

Rok Ukazatel	2010	2011
Počet obyvatel	17117	17042
Zadluženost celkem	103 217 000,00 Kč	182 452 840,00 Kč
Zadluženost připadající na 1 obyvatele (zaokrouhлено na celé Kč)	6 030 Kč	10 706 Kč

Zdroj: ÚFIS a vlastní výpočet

Zadluženost města Uherský Brod oproti roku 2010 výrazně vzrostla o 77,55 %. Nepatrné zvýšení bylo způsobeno i poklesem obyvatel ve městě (o 0,44 %). Důvodem zvýšení zadluženosti mohou být investiční akce, které město v roce 2011 realizovalo. Za největší, jak je uvedeno ve zpravodaji města č. 1/2012, byla rekonstrukce a intenzifikace čistírny odpadních vod v celkové částce 173 mil. Kč. V tomto roce obec investovala řadu finančních prostředků do regenerace panelového sídliště Pod Vinohrady, budování cyklostezky, oprav chodníků, rekonstrukce smuteční síně, zateplování mateřských a základních škol, revitalizace zeleně a vodního toku Nivničky. Celkem v roce 2011 se díky čerpání úvěrového rámce a

významným dotačním prostředkům ve městě investovalo více než 305 mil. Kč (dotace činily přes 126 mil. Kč). Zadluženost města mohla v tomto roce být ještě vyšší, pokud by město muselo vrátit dotaci ve výši 29 mil. Kč. Tuto hrozbu se městu podařilo odvrátit.

6.8 Město Velešín

6.8.1 Charakteristika města

Město Velešín³¹ se nachází v Jihočeském kraji. Osada Velešín byla založena ve 13. století. Povýšen na město byl Velešín 1. února 1996.

Školský systém, zdravotní péče a ostatní občanská vybavenost, jak je uvedeno ve strategickém plánu rozvoje města Velešín 2009 až 2015, odpovídá velikosti a struktuře obyvatel. Je zde mateřská škola, kompletní základní škola, základní umělecká škola, střední odborná škola strojní a elektrotechnická. Základní zdravotnická péče je zajištěna přímo ve městě. Speciální zdravotní služby zajišťují okolní města (České Budějovice, Český Krumlov).

Hlavní strategickou vizí města jsou čtyři priority, na které se chce město zaměřit: infrastruktura, kvalita života občanu, práce a podnikání, cestovní ruch.

6.8.2 Analýza zadluženosti

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o celkové zadluženosti, počtu obyvatel a vypočítaný ukazatel zadluženosti připadající na 1 obyvatele města Velešín.

Tabulka 11: Vývoj zadluženosti města Velešín na jednoho obyvatele

Rok Ukazatel	2010	2011
Počet obyvatel	4021	3979
Zadluženost celkem	19 770 000,00 Kč	40 126 690,00 Kč
Zadluženost připadající na 1 obyvatele (zaokrouhlo na celé Kč)	4 917 Kč	10 085 Kč

Zdroj: ÚFIS a vlastní výpočet

Zadluženost obce oproti roku 2010 výrazně vzrostla, celkem o 105,1 %. Nepatrně se na zvýšení podílí i pokles obyvatel (o 42 obyvatel). Důvodem takového skokového nárůstu zadluženosti města by mohlo být financování zateplení areálu školy (celkový náklad zhruba 23 mil. Kč), které pokračovalo i v roce 2012. Z tohoto důvodu město v roce 2012 plánovalo realizovat pouze schválené akce, na které mělo vyčleněno finanční prostředky.

³¹ Město Kaplice – úřad s rozšířenou působností a pověřený úřad pro město Velešín.

6.9 Shrnutí

Jak již bylo výše uvedeno, analýza zadluženosti vybraného vzorku obcí byla zaměřena na přepočítání ukazatele zadluženosti na jednoho obyvatele. Na tuto zadluženost bylo pohlíženo, jako zadluženost způsobená návratnými zdroji financování (zejména úvěry, půjčky apod.) uvedenými pod ukazatelem č. 10 a 11 tabulek v jednotlivých přílohách. V tomto přepočtu nebyly zahrnuty cizí zdroje, mezi které například patří neuhrazené závazky dodavatelům, zaměstnancům, institucím SP³² a ZP³³ apod. Na tyto závazky je pohlíženo jako na krátkodobé závazky, které jsou průběžně dle příslušných splatností hrazeny. Jelikož málo ovlivnitelné příjmy nemusí pokrýt veškeré výdaje obce a obec může stát před rozhodnutím, které své závazky uhradí a které případně odloží, v tomto případě mohou i tyto závazky negativním způsobem ovlivnit zadluženost a to zejména neplněním smluvních vztahů a tím může docházet k nárůstu těchto zdrojů (penále, sankce apod.). Z tohoto důvodu bude vyhodnocen i ukazatel podílu cizích zdrojů a celkových aktiv u vybraného vzorku obcí a ukazatel celkové likvidity.

Pro analýzu byly obce rozděleny do velikostních kategorií podle počtu obyvatel. Rozdělení znázorňuje následující tabulka č. 12.

Tabulka 12: Rozdělení vybraného vzorku obcí podle počtu obyvatel

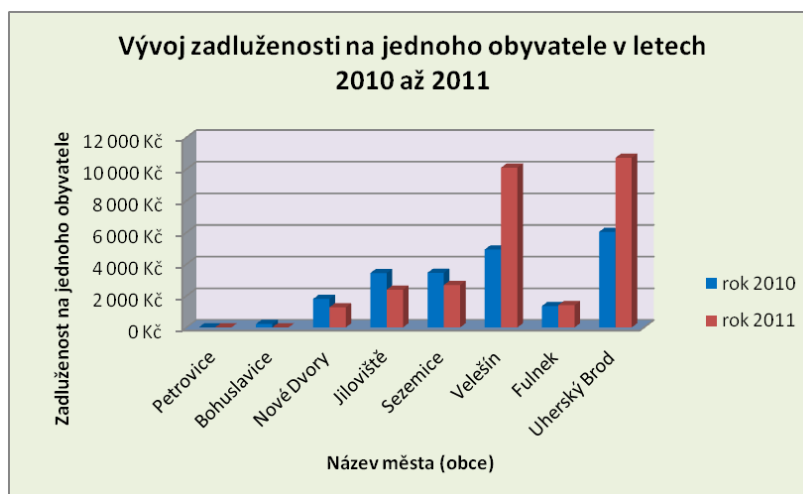
Skupina	Počet obyvatel	Město (obec)
1	do 500 obyvatel	Petrovice Bohuslavice
2	501 až 1000 obyvatel	Nové Dvory Jiloviště
3	1001 až 5000 obyvatel	Sezemice Velešín
4	nad 5000 obyvatel	Fulnek Uherský Brod

Zdroj: ÚFIS

Následující graf č. 1 zobrazuje vývoj zadluženosti vybraného vzorku obcí na jednoho obyvatele v letech 2010 až 2011. Z grafu je patrné, že z celého vzorku obcí jedna obec ve sledovaném období nebyla zadlužena návratnými zdroji vůbec a ze zbývajících více jak polovina (57,3 %) svou zadluženost snížila oproti předchozímu roku. Zbývajících tři města (Velešín, Fulnek a Uherský Brod) svou zadluženost zvýšila.

³² Sociálního pojištění.

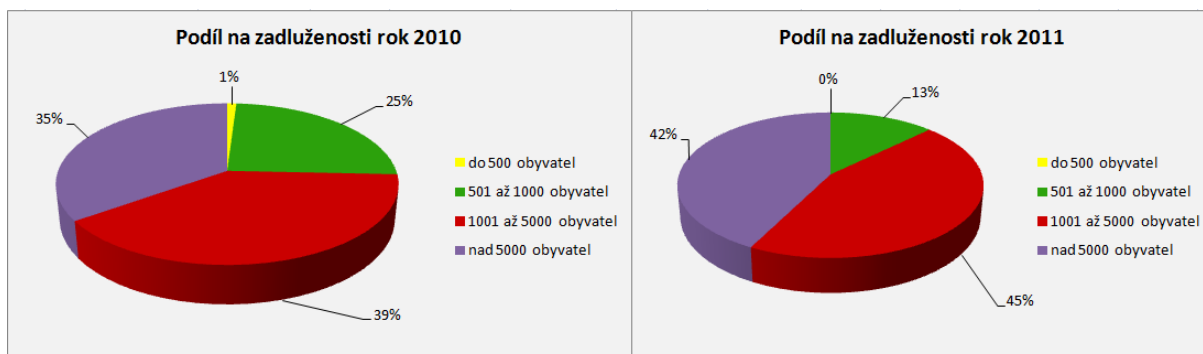
³³ Zdravotního pojištění.

Obrázek 5: Vývoj zadluženosti vybraného vzorku obcí na jednoho obyvatele v letech 2010 – 2011

Zdroj: ÚFIS a vlastní zpracování

Následující dva grafy (graf č. 2) zobrazují procentuální podíl jednotlivých kategorií uvedených v tabulce č. 12 na celkové zadluženosti na jednoho obyvatele vybraného vzorku obcí (měst) v letech 2010 a 2011.

Obrázek 6: Podíl na celkové zadluženosti vybraného vzorku obcí rozděleného podle počtu obyvatel v jednotlivých letech 2010 a 2011 (v %)

Zdroj: ÚFIS a vlastní zpracování

Z obou grafů je patrné, že na celkové zadluženosti na jednoho obyvatele mají z vybraného vzorku obcí nejmenší procentuální podíl obce v kategorii do 500 obyvatel. Naopak nejvíce jsou zadlužena města s počtem obyvatel 1001 až 5000 a těsně za nimi města s více než 5000 obyvateli. Lze tedy říci, že zadluženost na jednoho obyvatele stoupá s rostoucím počtem obyvatel v obci (městě). Výjimku v tomto případě z 8 vybraných obcí tvoří město Fulnek, ačkoliv svým počtem obyvatel spadá do kategorie nad 5000 obyvatel, jeho zadluženost na jednoho obyvatele je srovnatelná se zadlužeností obcí v kategorii 501 až 1000 obyvatel.

Následující tabulka č. 13 obsahuje dva informativní a monitorující ukazatele hospodaření obce (SIMU) vybraného vzorku obcí. Jedním z nich je již výše zmíněný ukazatel podílu

cizích zdrojů k celkovým aktivům, který by neměl přesahovat (25% včetně) a druhý je ukazatel celkové likvidity, který by se neměl pohybovat v intervalu <0;1>. Oba tyto ukazatele jsou posuzovány společně.

Ukazatel zadluženosti odráží, v jakém rozsahu využívá obec ke svému financování cizí zdroje. Hlavním podkladem ukazatele je rozvaha a vypočítáme ho jako podíl cizích zdrojů (sloupec „běžné období“ - D) a celkových aktiv (sloupec „celková aktiva brutto“). V případě této analýzy byly použity údaje z jednotlivých příloh A až H, ve kterých jsou již sečteny výkazy za vlastní obec a jí zřízené PO.³⁴

Ukazatel celkové likvidity³⁵ ukazuje schopnost obce vyrovnávat své splatné závazky. I zde je hlavním podkladem rozvaha. Tento ukazatel se vypočte jako podíl oběžných aktiv (sloupec „běžné období netto“ - B) a krátkodobých závazků (sloupec „běžné období“ – D. III.). V případě této analýzy byly stejně jako v ukazateli zadluženosti použity údaje z jednotlivých příloh A až H

Tabulka 13: Informativní a monitorující ukazatele vybraného vzorku obcí (měst) 2010 až 2011

Počet obyvatel	0 až 500 obyvatel				501 až 1000 obyvatel			
Název obce (města)	Petrovice		Bohuslavice		Nové Dvory		Jíloviště	
Rok	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Název ukazatele								
Cizí zdroje	368 000 Kč	1 226 730 Kč	1 112 000 Kč	1 595 340 Kč	3 941 000 Kč	6 620 830 Kč	2 422 000 Kč	1 891 020 Kč
Aktiva celkem	43 542 000 Kč	40 085 920 Kč	33 487 000 Kč	25 214 750 Kč	91 216 000 Kč	84 909 560 Kč	92 053 000 Kč	61 385 320 Kč
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v %	0,85%	3,06%	3,32%	6,33%	4,32%	7,80%	2,63%	3,08%
Oběžná aktiva	1 724 000 Kč	1 581 800 Kč	1 478 000 Kč	3 139 570 Kč	7 204 000 Kč	11 550 630 Kč	4 220 000 Kč	7 834 380 Kč
Krátkodobé závazky	368 000 Kč	1 226 730 Kč	1 012 000 Kč	1 595 340 Kč	2 165 000 Kč	5 392 200 Kč	242 000 Kč	391 020 Kč
Celková likvidita	4,68	1,29	1,46	1,97	3,33	2,14	17,44	20,04
Počet obyvatel	1001 až 5000 obyvatel				Nad 5000 obyvatel			
Název obce (města)	Sezemice		Velešín		Fulnek		Uherský Brod	
Rok	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Název ukazatele								
Cizí zdroje	105 784 000 Kč	107 501 860 Kč	29 441 000 Kč	52 695 410 Kč	34 423 610 Kč	33 782 470 Kč	237 842 000 Kč	347 010 360 Kč
Aktiva celkem	418 115 000 Kč	496 950 480 Kč	346 933 000 Kč	337 745 510 Kč	645 076 080 Kč	615 127 480 Kč	2 788 132 000 Kč	2 397 277 770 Kč
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v %	25,30%	21,63%	8,49%	15,60%	5,34%	5,49%	8,53%	14,48%
Oběžná aktiva	46 837 000 Kč	45 235 550 Kč	25 627 000 Kč	46 946 220 Kč	48 984 130 Kč	5 774 799 Kč	98 128 000 Kč	78 804 450 Kč
Krátkodobé závazky	15 706 000 Kč	19 955 190 Kč	8 332 000 Kč	12 568 720 Kč	24 585 450 Kč	2 920 008 Kč	129 798 000 Kč	163 066 740 Kč
Celková likvidita	2,98	2,27	3,08	3,74	1,99	1,98	0,76	0,48

Zdroj: ÚFIS

Z tabulky je patrné, že žádná z obcí (měst) nedosáhla současně u obou ukazatelů rizikových hodnot a tudíž nebyla označena za obec, či město s vyšší mírou rizika hospodaření a nemusela předkládat odůvodnění a stanovisko zastupitelstva příslušné obce ministru financí.

Při hodnocení ukazatele likvidity pouze město Uherský Brod opakovaně dosáhlo hodnot v intervalu <0;1>. V tomto případě mohlo být ze strany Ministerstva financí ve spolupráci

³⁴ Příspěvkové organizace.

³⁵ Likvidita je schopnost jednotlivých aktiv rychle a bez větších ztrát se přeměnit na peněžní prostředky.

s Ministerstvem vnitra nabídnuta pomoc, která spočívá v analýze vzniklých problémů a návrhu doporučení, jakým způsobem je řešit.

ZÁVĚR

Česká republika se v současné době přijímáním úsporných opatření vyrovnává s vysokou zadlužeností státu. Změny, ze stejných důvodů, jsou připravovány i na úrovni veřejných rozpočtů. Zpracovaná bakalářská práce potvrdila, že počet zadlužených obcí je poměrně vysoký a že v některých případech může bez účinných opatření vést i k následné předluženosti. V bakalářské práci je potvrzeno, že většina obcí dodržuje rozpočtová pravidla nejen při tvorbě, ale i při plnění finančního rozpočtu a že otázka předluženosti s následky na další rozvoj obce jim nehrozí. Monitoring obcí prováděný ministerstvem financí uvádí, z celkového počtu 6246 obcí je zadluženo 3217 obcí a současným stavem hospodaření ohroženo přes 70 obcí. Hodnotit z těchto údajů hospodaření samospráv jako celku, bez důkladné analýzy příčin tohoto stavu, je neobjektivní. Skutečností je, že obce s největším rizikem platební neschopnosti nemají dostatečné rezervy pro včasné uhrazení splatných závazků. Ty vznikly především kvůli špatným investičním rozhodnutím, nebo kvůli porušení rozpočtové kázně. Podle informací ministerstva financí v každém kraji, kromě Prahy, se vyskytuje alespoň jedna obec s vyšší mírou rizika hospodaření. Uváděné skutečnosti potvrzují, že zadlužování obcí musí být regulováno, aby případná následná předluženost neohrozila další fungování obce. V průběhu minulých let přijímaná opatření v oblasti dodržování rozpočtových pravidel lze hodnotit z pohledu přínosu obecním samosprávám kladně. Dosud zpracované analýzy ministerstvem financí prokazují jisté zlepšení kvality v současnosti zpracovávaných obecních rozpočtů. Přijímání půjček, úvěrů na rozvoj obecní infrastruktury je nutné pokud vycházely z odborně zpracované analýzy finančních možností obce považovat za činnost prospěšnou, která investicemi do údržby zanedbané infrastruktury či výstavby nové zlepšila životní podmínky obyvatel. Současný vzhled i vybavenost obcí a měst tuto skutečnost potvrzují. Dalším pochopitelným důvodem kritického zadlužení obcí byla i neznalost a nezkušenost vedení obcí v oblasti nakládání s finančními prostředky, špatné odhady investičních rizik u záměrů s nedostatečně prověřenou a zajištěnou realizací. Nežádoucí předluženost obcí způsobilo rovněž vědomé porušování rozpočtové kázně, krytí vysokých provozních nákladů drahými půjčkami a úvěry dlouhodobě splatnými, které v budoucnosti ohrozí majetek i samotný chod obce. Tyto případy potvrzují nutnost urychleného přijetí účinnějších opatření regulace místních rozpočtů.

Minulé období prokázalo, že se obecní hospodaření, pokud chce zůstat ekonomickým nástrojem dalšího rozvoje území, bez používání úvěrů či půjček, neobejde. Legislativně by měl být upraven proces tvorby územních rozpočtů a to především v případech, kdy navržené

výdaje nejsou kryty reálně zdůvodněnými příjmy, nebo je tento rozdíl vyrovnán půjčkou, či úvěrem. Přílohou takto předkládaného rozpočtu by měla být odborně zpracovaná analýza celého období až do splacení půjčených finančních prostředků. Dodržení těchto podmínek jako předpoklad schválení obecního rozpočtu by mělo být právně vynutitelné. Tato navržená opatření jsou mnohdy hodnocena jako nesoulad s ústavním zákonem upravujícím pravomoc územních samospráv. Kde se stanoví, že územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. (Sbírka zákonů, 1992)

Z tohoto důvodu musí být úprava provedená ústavním zákonem. Důvodem těchto úprav je mnoho, ale podstatné je chybným postupem místní samosprávy neohrozit majetek obce, (prodej i nucený) a vynutitelným dluhem zastavit chod obce. Změny tak mají mít charakter spíše preventivní, s cílem rozvážně investovat do rozvoje obce, s vědomím neohrozit další generace zastupitelů neřešitelnými splátkami. Současný stav hospodaření převážné většiny obecních samospráv ukazuje, že navržený zákon o rozpočtové kázní (kapitola. 5.3) nijak neovlivní i možnosti čerpání prostředků EU. Názory, že tato opatření jsou nežádoucím zásahem do samostatnosti samospráv garantovaných ústavou, je nutné odmítnout. Navrhovaná opatření nestanoví, co může či nemůže obec v rozpočtu řešit, kam vynaložit finanční prostředky apod., pouze klade důraz na pravdivost položek vyrovnaného rozpočtu a případnou vynutitelnost dodržení této zásady. Toto již není regulace v pravém slova smyslu, ale požadavek na pravdivost, úplnost a jednotnost uváděných údajů v rozpočtech samospráv. V konečném výsledku je očekáváno snížení rizika nadměrného zadlužení obecních samospráv.

Zadluženost obce, pokud je získání cizích zdrojů podloženo reálnou analýzou možností jejich splacení včetně úhrad nákladů na budoucí provoz a údržbu, nemůže být omezována. Tyto zdroje pomohou obci v krátkém termínu řešit nedostatky v infrastruktuře obce a zlepšit životní úroveň občanů. Využití prostředků z fondů EU s touto formou financování počítá. Každá zadluženost, (včetně územních celků) s sebou nese rizika nenadálých událostí (živelní pohromy), které situaci zkomplikují a které bez pomoci státu obec nevyřeší. To je poslání centrálních orgánů, aby tam, kde se rozpočtová pravidla dodržují, v případě nenadálých událostí se k řešení finančních problémů připojily.

Skutečnost, že od roku 1994 zadluženost obcí několikanásobně vzrostla, může být argumentem špatného hospodaření obcí (což v některých případech bylo prokázáno), ale

hlavní důvod tohoto stavu je vidět na vzhledu i vybavenosti územních celků a to, že většina samospráv postupovala: úvěr = investice = zlepšení infrastruktury = větší spokojenost občanů. A tento postup by měl být zachován i v budoucích letech.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Analýza provedených kontrol a dozoru u územních samosprávných celků v letech 2006 – 2010 s návrhem konkrétních opatření směřujících k jasnému rozdělení kompetencí mezi Nejvyšší kontrolní úřad, Ministerstvo financí a ostatní kontrolní orgány ve veřejné správě. In: [online]. 2011 [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/analyza-provedenych-kontrol-a-dozeru-u-usc-2006-2010-pdf.aspx>
- [2] Bohuslavice obec. *Bohuslavice* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.obec-bohuslavice.cz/>
- [3] Česká republika. Předpis č. 1/1993 Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů*. 1992, 1. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>
- [4] Česká republika. Předpis č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích. In: *Sbírka zákonů*. 2000, 38. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [5] Česká republika. Předpis č. 250/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů*. 2000, 73. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [6] Česká republika. Předpis č. 450/2001 Sb., Zákon, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 320/2001 Sb., zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v. In: *Sbírka zákonů*. 2001, 168. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-450#cast1>
- [7] Česká republika. Usnesení vlády České republiky č. 229/1997 o opatřeních k zajištění vyrovnanosti státního rozpočtu v roce 1997. In: 1997. Dostupné z: <http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usnweb.nsf/0/A5794DE2A124A13CC12571B600708A30>
- [8] Česká republika. Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. In: *Sbírka zákonů*. 2000,

roč. 2000, 73. Dostupné z:
<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00243&cd=76&typ=r>

- [9] Česká republika. Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). In: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporueni-blue-10-web-pdf.aspx>. Praha, 2013.
- [10] Česká republika. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. In: *Sbírka zákonů*. 2004. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_8504.html
- [11] Česká republika. Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. In: *Sbírka zákonů*. 1998. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/082-1998-sb-zakon-o-odpovednosti-za-skodu-zpusobenou-pri-vykonu-verejne-moci-rozhodnutim-nebo-nespravnym-urednim-postupem-a-o-zmene-zakona-ceske-narodni-rady-c-3581992-sb-o.html>
- [12] *Doporučení pro obce a města, Obecní daně: (místní poplatky, daň z nemovitostí, poplatek za komunální odpad)*. druhé. Praha: Ministerstvo financí, sekce Daně a cla, 2010, 159 s. Edice dobré správní praxe. ISBN 978-80-254-6259-1. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/edsp-obecni-dane-web-pdf.aspx>
- [13] Jíloviště. *Jíloviště* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.jiloviste.cz/>
- [14] KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 978-807-3579-104.
- [15] KOUDELKA, Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou: po 1. 1. 2003*. Praha: Linde Praha, 2003, 237 p. ISBN 80-720-1403-X.
- [16] MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN. *Regionální a municipální ekonomie*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2011, 199 s. ISBN 978-80-245-1836-7.
- [17] Město Fulnek. *Město Fulnek* [online]. [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.fulnek.cz/>
- [18] Město Sezemice. *Město Sezemice* [online]. 2008 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.sezemice.cz/>

- [19] Město Uherský Brod. *Uherský Brod* [online]. 2003 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.ub.cz/>
- [20] Město Velešín. *Velešín* [online]. 2003 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.velesin.cz/cz/index.htm>
- [21] *Moderní obec*. Praha: Economia, a.s, 2013, roč. 19, č. 3. ISSN 1211-0507.
- [22] Monitoring hospodaření obcí. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2011 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_monitoring_hospodareni_obci.html
- [23] Nové Dvory. *Nové Dvory* [online]. [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.novedvory.cz/>
- [24] Obec Petrovice. *Obec Petrovice* [online]. [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://petrovice.eu/uvod.php>
- [25] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-807-3576-141.
- [26] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.
- [27] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [28] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.
- [29] PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [30] Samospráva:Portál na podporu rozvoje obcí ČR. *Portál na podporu rozvoje obcí ČR* [online]. 2011 [cit. 2013-03-23]. Dostupné z: <http://www.rozvojobci.cz/news/samosprava/>
- [31] Sdělení Ministerstva zahraničních věcí 181/1999 Sb. In: *Sbírka zákonů*. 1999, roč. 1999, 61. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3278>
- [32] Server ÚFIS. *ÚFIS* [online]. 2011 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/ufis/>

- [33] Usnesení vlády ČR č. 1395/2008 - o monitoringu hospodaření obcí. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2008 [cit. 2013-04-29]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_monitoring_hospodareni_obci_43928.html
- [34] Zadluženost územních rozpočtů 2011. *Mfcr.cz* [online]. 2012, 10. října 2012 [cit. 2013-04-13]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zadluzenost_uzem_sprav_celku_71005.html
- [35] Zadluženost územních rozpočtů v roce 2012. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zadluzenost_uzem_sprav_celku_78276.html

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A město Fulnek

Příloha B město Sezemice

Příloha C obec Nové Dvory

Příloha D obec Petrovice

Příloha E obec Bohuslavice

Příloha F obec Jíloviště

Příloha G město Uherský Brod

Příloha H město Velešín

Příloha A město Fulnek

ÚFIS - 123M
16. 04. 2013
12:59

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2010

v tis. Kč

IČ: 00297861 MěÚ Fulnek LAU1: CZ0804 NOVÝ JIČÍN			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	5 948
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	122 873,69
Úroky		3	260,05
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	2 989,28
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	3 249,33
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	2,64
Aktiva celkem		7	645 076,08
Cizí zdroje		8	34 423,61
Stav na bankovních účtech celkem		9	25 296,80
Úvěry a komunální dluhopisy		10	7 521,14
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	503,44
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	8 024,58
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	5,34
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	23,31
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	5,79
Oběžná aktiva		16	48 984,13
Krátkodobé závazky		17	24 585,45
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	1,99

* Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

ÚFIS - 123M
16. 04. 2013
11:21

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2011

v tis. Kč

IČ: 00297861 MěÚ Fulnek LAU1: CZ0804 NOVÝ JIČÍN			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	5 920
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	85 450,82
Úroky		3	105,36
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	2 585,28
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	2 690,64
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	3,15
Aktiva celkem		7	615 127,48
Cizí zdroje		8	33 782,47
Stav na bankovních účtech celkem		9	31 725,20
Úvěry a komunální dluhopisy		10	8 104,15
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	200,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	8 304,15
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	5,49
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	24,58
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	5,71
Oběžná aktiva		16	57 747,99
Krátkodobé závazky		17	29 200,08
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	1,98

* Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

Příloha B město Sezemice

ÚFIS - 123M
16. 04. 2013
20:11

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2010

v tis. Kč

IČ: 00274241 MeÚ Sezemice LAU: CZ0532 PARDUBICE			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	3 561
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	64 591,07
Úroky		3	679,07
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	4 516,19
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	5 195,26
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	8,04
Aktiva celkem		7	418 115,00
Cizí zdroje		8	105 784,00
Stav na bankovních účtech celkem		9	14 928,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	12 284,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	12 284,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	25,30
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	11,61
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	29,71
Oběžná aktiva		16	46 837,00
Krátkodobé závazky		17	15 706,00
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	2,98

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

ÚFIS - 123M
16. 04. 2013
20:14

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2011

v tis. Kč

IČ: 00274241 MeÚ Sezemice LAU: CZ0532 PARDUBICE			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	3 589
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	58 835,33
Úroky		3	543,27
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	2 675,27
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	3 218,54
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	5,47
Aktiva celkem		7	496 950,48
Cizí zdroje		8	107 501,86
Stav na bankovních účtech celkem		9	11 152,95
Úvěry a komunální dluhopisy		10	9 608,54
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	9 608,54
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	21,63
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	8,94
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	29,95
Oběžná aktiva		16	45 235,59
Krátkodobé závazky		17	19 955,19
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	2,27

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

Příloha C obec Nové Dvory

ÚFIS - 123M
18. 04. 2013
09:25

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2010

v tis. Kč

IČ: 00236276 OÚ Nové Dvory LAU1: CZ0205 KUTNÁ HORA			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	860
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	12 486,22
Úroky		3	72,48
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	356,40
Díhová služba celkem	/3 + 4/	5	428,88
Ukazatel díhové služby (v %)	/5 : 2/	6	3,43
Aktiva celkem		7	91 216,00
Cizí zdroje		8	3 941,00
Stav na bankovních účtech celkem		9	5 742,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	1 544,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	1 544,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	4,32
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	39,18
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	4,58
Oběžná aktiva		16	7 204,00
Krátkodobé závazky		17	2 165,00
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	3,33

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

ÚFIS - 123M
18. 04. 2013
09:30

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2011

v tis. Kč

IČ: 00236276 OÚ Nové Dvory LAU1: CZ0205 KUTNÁ HORA			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	842
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	26 114,75
Úroky		3	52,32
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	475,20
Díhová služba celkem	/3 + 4/	5	527,52
Ukazatel díhové služby (v %)	/5 : 2/	6	2,02
Aktiva celkem		7	84 909,56
Cizí zdroje		8	6 620,83
Stav na bankovních účtech celkem		9	7 403,72
Úvěry a komunální dluhopisy		10	1 068,40
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	1 068,40
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	7,80
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	16,14
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	7,86
Oběžná aktiva		16	11 550,63
Krátkodobé závazky		17	5 392,20
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	2,14

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

Příloha D obec Petrovice

ÚFIS - 123M
18. 04. 2013
12:06

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2010

v tis. Kč

IČ: 00269301 OÚ Petrovice LAUI: CZ0521 HRADEC KRÁLOVÉ			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	241
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	4 828,26
Úroky		3	0,00
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	0,00
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	0,00
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	0,00
Aktiva celkem		7	43 542,00
Cizí zdroje		8	368,00
Stav na bankovních účtech celkem		9	1 472,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	0,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	0,85
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	0,00
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	1,53
Oběžná aktiva		16	1 724,00
Krátkodobé závazky		17	368,00
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	4,68

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

ÚFIS - 123M
18. 04. 2013
12:13

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2011

v tis. Kč

IČ: 00269301 OÚ Petrovice LAUI: CZ0521 HRADEC KRÁLOVÉ			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	243
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	3 850,98
Úroky		3	0,00
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	0,00
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	0,00
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	0,00
Aktiva celkem		7	40 085,92
Cizí zdroje		8	1 226,73
Stav na bankovních účtech celkem		9	1 261,70
Úvěry a komunální dluhopisy		10	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	0,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	3,06
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	0,00
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	5,05
Oběžná aktiva		16	1 581,80
Krátkodobé závazky		17	1 226,73
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	1,29

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

Příloha E obec Bohuslavice

ÚFIS - 123M
18. 04. 2013
13:31

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2010

v tis. Kč

IČ: 00288039 OÚ Bohuslavice LAU1: CZ0713 PROSTĚJOV			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	466
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	5 574,30
Úroky		3	2,10
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	100,00
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	102,10
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	1,83
Aktiva celkem		7	33 487,00
Cizí zdroje		8	1 112,00
Stav na bankovních účtech celkem		9	1 034,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	100,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	100,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	3,32
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	8,99
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	2,39
Oběžná aktiva		16	1 478,00
Krátkodobé závazky		17	1 012,00
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	1,46

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

ÚFIS - 123M
18. 04. 2013
13:35

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2011

v tis. Kč

IČ: 00288039 OÚ Bohuslavice LAU1: CZ0713 PROSTĚJOV			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	462
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	6 110,38
Úroky		3	0,55
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	100,01
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	100,56
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	1,65
Aktiva celkem		7	25 214,75
Cizí zdroje		8	1 595,34
Stav na bankovních účtech celkem		9	2 247,86
Úvěry a komunální dluhopisy		10	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	0,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	6,33
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	0,00
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	3,45
Oběžná aktiva		16	3 139,57
Krátkodobé závazky		17	1 595,34
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	1,97

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

Příloha F obec Jíloviště

ÚFIS - 123M
19. 04. 2013
21:41

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2010

v tis. Kč

IČ: 00241334 OÚ Jíloviště LAU: CZ020A PRAHA-ZÁPAD			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	635
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	10 882,42
Úroky		3	88,69
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	650,00
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	738,69
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	6,79
Aktiva celkem		7	92 053,00
Cizí zdroje		8	2 422,00
Stav na bankovních účtech celkem		9	4 053,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	2 180,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	2 180,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	2,63
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	90,01
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	3,81
Oběžná aktiva		16	4 220,00
Krátkodobé závazky		17	242,00
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	17,44

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

ÚFIS - 123M
19. 04. 2013
21:44

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2011

v tis. Kč

IČ: 00241334 OÚ Jíloviště LAU: CZ020A PRAHA-ZÁPAD			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	630
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	13 134,20
Úroky		3	64,56
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	680,00
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	744,56
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	5,67
Aktiva celkem		7	61 385,32
Cizí zdroje		8	1 891,02
Stav na bankovních účtech celkem		9	7 321,05
Úvěry a komunální dluhopisy		10	1 500,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	1 500,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	3,08
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	79,32
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	3,00
Oběžná aktiva		16	7 834,38
Krátkodobé závazky		17	391,02
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	20,04

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

Příloha G město Uherský Brod

ÚFIS - 123M
20. 04. 2013
06:39

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2010

v tis. Kč

IČ: 00291463 MěÚ Uherský Brod LAUI: CZ0722 UHERSKÉ HRADIŠTĚ			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	17 117
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	589 896,87
Úroky		3	2 027,58
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	28 660,40
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	30 687,98
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	5,20
Aktiva celkem		7	2 788 132,00
Cizí zdroje		8	237 842,00
Stav na bankovních účtech celkem		9	58 048,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	103 217,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	103 217,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	8,53
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	43,40
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	13,90
Oběžná aktiva		16	98 128,00
Krátkodobé závazky		17	129 798,00
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	0,76

* Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

ÚFIS - 123M
20. 04. 2013
06:44

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2011

v tis. Kč

IČ: 00291463 MěÚ Uherský Brod LAUI: CZ0722 UHERSKÉ HRADIŠTĚ			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	17 042
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	586 299,54
Úroky		3	3 341,75
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	27 417,60
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	30 759,35
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	5,25
Aktiva celkem		7	2 397 277,77
Cizí zdroje		8	347 010,36
Stav na bankovních účtech celkem		9	50 294,50
Úvěry a komunální dluhopisy		10	181 766,84
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	686,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	182 452,84
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	14,48
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	52,58
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	20,36
Oběžná aktiva		16	78 804,45
Krátkodobé závazky		17	163 066,74
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	0,48

* Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

Příloha H město Velešín

ÚFIS - 123M
21. 04. 2013
11:40

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2010

v tis. Kč

IČ: 00246174 MěÚ Velešín LAUI: CZ0312 ČESKÝ KRUMLOV			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	4 021
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	50 616,28
Úroky		3	815,62
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	967,87
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	1 783,49
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	3,52
Aktiva celkem		7	346 933,00
Cizí zdroje		8	29 441,00
Stav na bankovních účtech celkem		9	22 673,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	19 770,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	19 770,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	8,49
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	67,15
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	7,32
Oběžná aktiva		16	25 627,00
Krátkodobé závazky		17	8 332,00
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	3,08

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.

ÚFIS - 123M
21. 04. 2013
11:43

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce
podle údajů výkazů FIN 2-12 M a Rozvaha sestavených
k 31. 12. 2011

v tis. Kč

IČ: 00246174 MěÚ Velešín LAUI: CZ0312 ČESKÝ KRUMLOV			
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota
Počet obyvatel obce		1	3 979
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	79 153,57
Úroky		3	903,28
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	19 852,59
Dluhová služba celkem	/3 + 4/	5	20 755,87
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5 : 2/	6	26,22
Aktiva celkem		7	337 745,51
Cizí zdroje		8	52 695,41
Stav na bankovních účtech celkem		9	39 691,26
Úvěry a komunální dluhopisy		10	22 024,74
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	18 101,95
Zadluženost celkem	/10 + 11/	12	40 126,69
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) *	/8 : 7/	13	15,60
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12 : 8/	14	76,15
Cizí zdroje na 1 obyvatele	/8 : 1/	15	13,24
Oběžná aktiva		16	46 946,22
Krátkodobé závazky		17	12 568,72
Celková likvidita *	/16 : 17/	18	3,74

*) Za obec s vyšší mírou rizika hospodaření se považuje obec, jejíž ukazatel celkové likvidity je v intervalu <0; 1> a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům je vyšší než 25 % včetně.